

MAGYAR KÖZLÖNY

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOMJEGYZÉK

Szám:	Tárgy:
4/1957. (XI. 19.) B. M.	A tűzrendészetről.

II. Fő rész

Miniszteri rendelet

A belügyminiszter

4/1957. (XI. 19.) B. M. számú rendelete

a tűzrendészetéről.

A tűzrendészetéről és a tűzoltóságról szóló 30/1956. (IX. 8.) M. T. számú rendelet 29. §. (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel egyetértésben — a következőket rendelem:

ELSŐ RÉSZ.

TŰZRENDESZETI HATÓSÁGI SZERVEZET ÉS ELJÁRÁS.

I. fejezet.

Tűzrendészeti hatóságok szervezete.

A hatáskör és az illetékesség szabályai.

Megelőző tűzrendészeti feladatok.

1. §.

(1) A megelőző tűzrendészet rendelkezései a tűzkeletkezés elhárítására vonatkozó gyakorlati szabályokat (óvintézkedéseket) tartalmazzák.

(2) A tűzkeletkezés megelőzésére vonatkozó szabályokat egyes esetekre — jelen rendelet irányelveinek szem előtt tartásával — a tűzrendészeti hatóság határozatban állapítja meg.

(3) A szabályozás új, valamint a már meglévő létesítményekre egyaránt vonatkozik. A megelőző tűzrendészeti előírásokat az új, illetőleg a már meglévő létesítmény tűzbiztonságának (jellegének,

telepítésének, elhelyezésének, terjedelmének, építési módjának, fontosságának, berendezésének és a létesítményben gyártott, raktározott, forgalomba hozott anyag tűzveszélyességi fokának) megfelelően kell meghatározni.

2. §.

(1) A vasúti- és postai szervekre, valamint a hajókra (úszóművekre) vonatkozó tűzrendészeti ügyekben a Belügyminisztérium és a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium illetékes szervei egyetértve járnak el.

(2) A MÁV üzemi területén kívül levő, de a Vasúti Főosztály felügyelete alá tartozó (üzemi vállalatok, MÁV kórházak, szanatóriumok, iskolák, üdülők, anyagvizsgáló intézetek, hivatalok stb.), továbbá a K. P. M. felügyelete alá tartozó egyéb szervek (posta üzemi vállalatok, lófogatú postaállomás stb.) és a hajózási parti létesítmények (kikötők stb.) tűzrendészeti ügyeiben a 30/1956. (IX. 8.) M. T. számú rendelet 13. § (1) bekezdésében meghatározott tűzrendészeti hatóságok önállóan járnak el.

(3) A tűzrendészeti hatóságok a MÁV üzemi területén levő bérleményekre (pl. ÁFORT, FÜRFA, BELSPED stb.) külön határozatot adnak ki és a határozat egy példányát tájékoztatás, illetőleg a végrehajtás ellenőrzése céljából az illetékes MÁV állomás részére is megküldik.

3. §.

(1) A vasúti és postai szolgálati helyek (a vasút tekintetében az állomások, fűtőházak, pályafenntartási és szertárak főnöksége, posta tekintetében a postahivatalok, a postahivatalokkal egyesített távbeszélő központok és erősítő állomások) ügyeiben az elsőfokú tűzrendészeti hatóságok jogosultak eljárni és döntésüket a vasút, illetőleg a postai igazgatóságokkal egyetértően hozzák. Véleményel-

térés esetén a területileg illetékes másodfokú tűzrendészeti hatóság, valamint a MÁV és posta főosztályok végérvényesen határoznak.

(2) Budapest területén a másodfokú tűzrendészeti hatóság jár el elsőfokon a MÁV budapesti pályaudvarai, valamint a posta országos fontosságú távbeszélő és erősítő központjai tűzrendészeti ügyeiben.

(3) A hajók (úszóművek) tűzrendészeti szempontból az alábbiak szerint bírálандók el:

a) a tengerjáró és duna-tengerjáró hajók tekintetében a budapesti másodfokú tűzrendészeti hatóság,

b) a többi hajók tekintetében a teletőlük szerint illetékes elsőfokú tűzrendészeti hatóság jogosult eljárni.

Az illetékesség általános szabályai.

4. §.

A tűzrendészeti hatóságok hatósági jogkörüket az alábbi illetékességi szabályok szerint gyakorolják:

a) A járás székhelyén működő alosztályparancsnokság, vagy járási kirendeltség a járás területén, kivéve a járás területén levő azon városokat és üzemeket, amelyekben városi, illetőleg üzemi alosztályparancsnokság működik.

b) A városi, illetőleg városi kerületi alosztályparancsnokság a város, illetőleg a városi kerület területén — kivéve azokat az üzemeket, amelyeknél üzemi alosztályparancsnokság működik.

c) Az üzemi alosztályparancsnokság az üzem területén.

d) A megyei (budapesti) osztályparancsnokság a megye (Budapest) területén.

e) A Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnokság az ország egész területén.

Hatósági jogkör gyakorlása.

5. §.

(1) A tűzrendészeti hatósági jogkört az állami tűzoltóság szervei gyakorolják.

(2) A tűzrendészeti hatóságot a szerv parancsnoka — távollétében az általa megbízott személy — képviseli.

(3) A tűzrendészeti szervek hatóságként járnak el:

a) valamennyi hatáskörükbe utalt tűzrendészeti ügyben — a b) pontban foglaltak kivételével. —

b) helykijelölési, telepítési, építési, gépfelállítási, használatbavételi és egyéb engedély ügyében a tűzrendészeti hatóságok tűzrendészeti szakértői tevékenységet fejtenek ki,

6. §.

A tűzrendészeti hatóságok a határozat egyes rendelkezéseit a tűzrendészeti jogszabály alapján a helyi viszonyoknak megfelelően — a környezet, az épület anyaga, a berendezés, az ott tárolt vagy feldolgozásra kerülő anyag mennyisége és tűzveszélyessége, valamint a munkafolyamattal járó tűzkeletkezési lehetőségek figyelembevételével — kötelesek megállapítani.

7. §.

(1) A vasúti és postai tűzrendészeti intézkedések alapját a már kiadott — vasútállomásokra, fűtőházakra, pályafenntartási és szertárfőnökségekre, illetve az egyes postahivatalokra és szervekre vonatkozó „Tűzrendészeti típus szabályok“ képezik.

(2) A hajózási szervek járműveire (úszóműveire) a már kiadott egységes tűzrendészeti utasítás, a hajók (úszóművek) tűzrendészeti határozata alapját képezi.

(3) A tűzrendészeti szabályok végrehajtásáról a vasúti, postai, illetve a hajózási szervek is (szolgálati főnökség) kötelesek gondoskodni.

8. §.

(1) A felettes tűzrendészeti hatóság felügyeleti jogköréből folyólag az alárendelt tűzrendészeti hatóság határozatát, vagy intézkedését megváltoztathatja, vagy megsemmisítheti, ha az alárendelt tűzrendészeti hatóság határozata vagy intézkedése jogszabályt sért.

(2) A felettes tűzrendészeti hatóság a határozathozatal előtt köteles a jogsértő határozatot hozó tűzrendészeti hatóság véleményes jelentését bekérdni, szükség esetén pedig ismételt eljárást vagy helyszíni szemlét elrendelni.

Tűzrendészeti szemle.

9. §.

(1) A tűz megelőzésére vonatkozó határozat kiadását általában szemle előzi meg.

(2) Tűzrendészeti szemlét kell tartani:

a) hivatalból, ha az szükséges, de legalább a 15. §-ban meghatározott időközökben,

b) a fél kérelmére.

(3) A szemle időpontjáról az eljárásban érdekelt szerveket az eljárás megkezdése előtt legalább 48 órával értesíteni kell.

(4) A szemle alkalmával a helyszínen kell megvizsgálni a tűzrendészettel érintett üzem, üzemszervek területét, illetőleg helyiségeit.

(5) A megtartott szemléről jegyzőkönyvet kell készíteni, melyben rögzíteni kell az észlelt tűzrendészeti szabálytalanságokat.

A jegyzőkönyvben az észlelt szabálytalanságokat az eljárás sorrendjének megfelelően üzem-, illetőleg műhelyrészenként csoportosítva, egymástól elkülönítve pontokban kell feltüntetni.

(6) A jegyzőkönyv utolsó pontjában fel kell tüntetni azokat a szabálytalanságokat, melyeknek megszüntetésére azonnali intézkedés szükséges.

(7) A jegyzőkönyvet a tűzrendészeti szerv eljáró tagja és a szemlén hivatalosan jelenlevő személyek írják alá.

Tűzrendészeti határozat.

10. §.

(1) A tűzrendészeti hatóság a tűzrendészeti eljárás eredményeképpen határozattal kötelezi a szerv vezetőjét — vagy egyes személyeket — a szükséges előírások megvalósítására.

(2) A tűzrendészeti határozat egyes előírásainak végrehajtására határidőt kell megállapítani.

(3) A tűzrendészeti hatóságok a határozat előírásának végrehajtási határidejét az alábbiak szerint szabják meg:

a) azoknál az előírásoknál, melyeknek teljesítése beruházást nem igényel, a megvalósítás lehetőségeinek mérlegelésével,

b) beruházást igénylő esetekben a szerv vezetőjét kötelezi arra, hogy a szükséges fedezetet a szerv legközelebbi beruházási tervében irányozza elő,

c) azoknál a beruházást igénylő előírásoknál, melyeknek teljesítése halaszthatatlanul szükséges, póthitel igénylésre kell kötelezni az érdekelt szerv vezetőjét.

(4) Nem kell új határozatot kiadni, ha a szerv el van látva jogerős és a követelményeknek megfelelő tűzrendészeti határozattal.

(5) A kiadott tűzrendészeti határozatot 3 évenként meg kell újítani.

11. §.

A tűzrendészeti hatóság által kiadott határozatot minden esetben indokolni kell. Az indoklás tartalmazza a vonatkozó jogszabályokat, utaljon az üzem tűzrendészeti helyzetére. A határozatot közölni kell mindazokkal, akik a határozattal kapcsolatban érdekeltek.

A tűzrendészeti határozat helyesbítése és kiegészítése.

12. §.

(1) A tűzrendészeti hatóság az általa kiadott határozatot név, határidő, továbbá más természetű elírás esetén — szükséghez képest a kötelezett meghallgatása után — helyesbítheti.

(2) A tűzrendészeti hatóság hivatalból, vagy a kötelezett kérelmére elrendelheti a határozat módosítását, vagy kiegészítését.

A jogerős határozat módosítására vagy kiegészítésére azonban csak akkor kerülhet sor, ha a módosítás vagy kiegészítés a határozat egyes rendelkezéseire vonatkozik. A módosítást, illetőleg a kiegészítést, legfeljebb 3 esetben — az eredeti határozat érvényben tartása mellett — kiegészítő határozatban kell meghozni.

(3) A módosító vagy kiegészítő határozatot az eredeti határozatra, továbbá annak kiadmányaira is fel kell jegyezni és az érdekeltekkel is közölni kell.

13. §.

(1) Tűzrendészeti határozatban megállapított határidőt a határozatot hozó vagy a felettes tűzrendészeti szerv csak fontos okból változtathatja meg.

(2) A határidő megváltoztatása határozattal történik.

Eljárás közvetlen tűzveszély esetén.

14. §.

(1) A tűzrendészeti hatóság közvetlen tűzveszély esetén az üzem teljes vagy részleges szüneteltetéséről saját hatáskörében, vagy ha az szükséges, az előzetes hozzájárulás megszerzése után intézkedik.

(2) A tűzrendészeti hatóság a közvetlen tűzveszély fennforgását csak a helyszínen állapíthatja meg. A helyszínen tapasztaltakat jegyzőkönyvileg kell rögzíteni.

(3) Az elsőfokú tűzrendészeti hatóság foganatosíthat minden olyan intézkedést, amely a termelés menetét közvetlenül nem érinti. Az üzem, intézmény működésének, illetőleg a termelésnek részleges vagy teljes szüneteltetése iránt — mely egyben a termelés (működés) menetét közvetlenül érinti — csak előzetes hozzájárulással — intézhető.

(4) A helyi jellegű intézmény, vagy üzem működésének teljes vagy részleges szüneteltetéséhez a megyei tanács végrehajtó bizottságának, illetőleg a területileg illetékes középfokú felügyeleti szervnek előzetes hozzájárulása szükséges.

(5) Országos jellegű intézmény, vagy üzem működésének teljes vagy részleges szüneteltetéséhez a belügyminiszternek és az érdekelt miniszternek előzetes hozzájárulása szükséges.

(6) Ha a megállapított tűzrendészeti szabálytalanság olyan mérvű, hogy az közvetlenül a létesítményt, vagy a termelést veszélyezteti, úgy a jegyzőkönyvet véleményes javaslattal a hatáskörrel rendelkező szervhez kell késelem nélkül felterjeszteni. A felterjesztéssel egyidejűleg a tűzvédelem lehetőség szerinti biztosítása érdekében a szükséges intézkedéseket meg kell tenni.

(7) A (3) bekezdésben foglaltak esetén a tűzrendészeti hatóság az üzem vagy az üzem egy része működésének szüneteltetéséről határozattal kötelezi a szerv vezetőjét a közvetlen tűzveszéllyel fenyegető állapot azonnali megszüntetésére.

A határozatban — fellebbezésre való tekintet nélkül — az azonnali végrehajtást el kell rendelni. A határozat indoklási részében a rendelkezést tételen és alaposan meg kell indokolni.

(8) Amennyiben a tűzrendészeti hatóság az üzem teljes vagy részleges szüneteltetéséről saját hatáskörében nem jogosult intézkedni, köteles előterjesztést készíteni az illetékes hatósághoz (Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnokság és az illetékes szakminisztérium, vagy megyei tűzrendészeti osztályparancsnokság és a megyei tanács vb.) az üzemeltetés felfüggesztésére. Az előterjesztéshez csatolni kell az alapeljárás jegyzőkönyvének másolatát.

Tűzrendészeti ellenőrzés.

15. §.

(1) Az elsőfokú tűzrendészeti hatóság a működése területén levő létesítmények tűzrendészeti helyzetét köteles állandóan figyelemmel kísérni és szükség szerint, de legalább:

a) I. tűzveszélyességi csoportba tartozó üzemeket negyedévenként,

b) II. tűzveszélyességi csoportba tartozó üzemeket és az állandó jellegű, nyilvános előadásra szolgáló helyiségeket félévenként,

c) a III. tűzveszélyességi csoportba tartozó üzemeket évenként — illetőleg alkalomszerűen — köteles ellenőrizni.

(Az egyes veszélyességi csoportba való besorolás részletes szabályait a 33. § tartalmazza.)

(2) A tűzrendészeti hatóság köteles:

a) a tudomására jutott tűzrendészeti hiányosságok alapján a tűzvédelem biztosítása érdekében a jelen rendelet 9—13. §-aiban foglalt intézkedéseket megtenni, továbbá

b) intézkedni az olyan termelési és raktározási módok megszüntetése iránt, amelyek közvetlenül tűz keletkezésének okozói lehetnek.

A tűzrendészeti hatóság szakértői tevékenysége.

16. §.

(1) A helykijelölési (telepítési), építési, gépfelállítási és használatbavételi engedélyezési ügyeknél a tűzrendészeti hatóság szakértői tevékenységét fejt ki. A tűzrendészeti hatóság szakértői tevékenységét az alábbiak szerint látja el:

a) ha az engedélyező (jóváhagyó) hatóság a Minisztertanács, Országos Tervhivatal, miniszté-

rium vagy más országos hatáskörű szerv, az illetékes szakértő a Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnokság vezetője, illetőleg megbízottja,

b) ha az engedélyező (jóváhagyó) hatóság a megyei (budapesti) tanács, megyei jogú városi tanács, vagy egyéb középfokú irányító szerv, az illetékes szakértő a megyei (budapesti) tűzrendészeti osztályparancsnokság vezetője, illetőleg megbízottja,

c) ha az engedélyező (jóváhagyó) hatóság járási, városi, városi kerületi tanács, az illetékes szakértő a tűzrendészeti alosztályparancsnokság, vagy járási kirendeltség vezetője, illetőleg megbízottja.

(2) A magasabbfokú tűzrendészeti hatóság szakvéleményét a területileg illetékes alsóbbfokú tűzrendészeti hatóságnak köteles megküldeni azzal, hogy az a szakvéleményben foglalt tűzrendészeti követelmények teljesítését ellenőrizze.

(3) A létesítmények használatbavételi eljárásához a tűzrendészeti hatóságot csak abban az esetben kell meghívni, ha a tűzrendészeti hatóság erre vonatkozó igényét az építési engedélyhez adott szakvéleményben bejelenti.

A létesítmények használatbavételének engedélyezésénél minden esetben az elsőfokú tűzrendészeti hatóság jár el.

(4) A használatbavétel engedélyezésénél az állami tűzoltóság illetékes szerve megállapítja azt, hogy a helykijelölési eljárásnál és az építési engedéllyel adott tűzrendészeti előírásokat megvalósították-e. Ha az előírásoknak eleget tettek, a használatbavételi engedély kiadását javasolja. Ellenkező esetben — a körülményektől függően — a használatbavételi engedély kiadásának megtagadására, illetőleg annak megfelelő kikötések mellett történő kiadására tesz javaslatot.

17. §.

(1) A telepítést, építést, gépfelállítást engedélyező hatóság az állami tűzoltóság illetékes szerveit a helyszíni szemlére meghívni köteles.

(2) A szakértői véleményt a helyszínen jegyzőkönyvbe kell mondani, vagy 8 napon belül az engedélyező hatósággal írásban kell közölni

(3) Az illetékes tűzrendészeti hatóság a határozat ellen fellebbezéssel élhet, ha az engedélyező hatóság határozata nem tartalmazza a szakvéleményben megadott előírásokat.

18. §.

(1) A tanácsok végrehajtó bizottságai által szervezett tűzvédelmi szakértői bizottság elősegíti a tűzoltóság munkáját és ellenőrzi a tűzrendészeti feladatok végrehajtását:

a) gondoskodik a tanács működési területén a tűzrendészeti szabályok érvényesüléséről,

b) ellenőrzi a tűzrendészeti szabályok és előírások betartását,

c) mozgósítja területén a tömegszervezeteket, valamint az államigazgatási és gazdasági szerveket a tűzrendészeti feladatok megoldására,

d) kezdeményezi a helyi viszonyoknak megfelelően a tűzrendészeti szabályrendeletek megalkotását.

(3) A tűzvédelmi szakértői bizottság üléseit szükség szerint, június, július és augusztus hó folyamán havonta tartja. Az ülések összehívása és a napirend megállapítása az elnök feladata.

19. §.

(1) A minisztériumoknál és országos hatáskörű szerveknél — a Külügyminisztérium kivételével — legalább egy, ahol a tűzrendészet helyzete megkívánja, ott két függetlenített tűzrendészeti előadót kell megbízni.

(2) A minisztériumok (országos hatáskörű szervek) alárendelt szerveinél (nagyobb vállalatoknál, középírányító szerveknél) az illetékes miniszter egyetértésével függetlenített tűzrendészeti előadót kell beállítani.

(3) Minden vállalatnál, üzemnél tűzrendészeti előadót (nem függetlenített), az üzemszervekben pedig tűzrendészeti felelőst kell kijelölni.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben megjelölt helyeken függetlenített tűzrendészeti előadóvá a jelen rendelet hatálybalépése után csak azt lehet ki nevezni, aki tűzoltó tiszti képesítéssel rendelkezik, illetőleg előképzettsége alapján a tűzoltó tiszti képesítést két éven belül meg tudja szerezni. Előnyben kell részesíteni azt, akinek a tiszti képesítése már megvan.

A jelenleg képesítéssel nem rendelkező függetlenített tűzrendészeti előadó a szükséges képesítést 1960. évi december hó 31. napjáig köteles megszerezni a Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnokság által szervezett oktatási forma szerint.

(5) A minisztériumok (országos hatáskörű szervek) függetlenített tűzrendészeti előadónak ki nevezése, vagy leváltása a Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnokság véleményének előzetes meghallgatása alapján történhet.

20. §.

(1) Minden minisztérium (országos hatáskörű szerv) köteles elkészíteni és kiadni saját területére vonatkozó tűzrendészeti, szervezeti és működési szabályzatát.

(2) A minisztériumok (országos hatáskörű szervek) a tűzrendészetre vonatkozó rendeletet, utasítást, valamint az (1) bekezdésben foglalt szabályzatot csak a Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnokságának egyetértésével adhatnak ki.

A minisztériumok, országos hatáskörű szervek tűzrendészeti feladata.

21. §.

(1) A minisztériumok (országos hatáskörű szervek) függetlenített tűzrendészeti előadói (továbbiakban: tűzrendészeti előadó) tűzrendészettel kapcsolatos munkájának irányítása, a Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnokságának feladata.

(2) A tűzrendészeti előadó:

a) irányítja a szakminisztériumi tűzrendészeti hálózat munkáját és segíti, valamint ellenőrzi azok tevékenységét,

b) ellenőrzi a tűzrendészeti rendelkezések végrehajtását, tájékoztatja a minisztérium (országos hatáskörű szerv) vezetőjét a tűzrendészet helyzetéről,

c) kialakítja a minisztérium (országos hatáskörű szerv) tűzrendészeti beruházási, felújítási keretszámait, ellenőrzi a tervek végrehajtását,

d) gondoskodik a tűzrendészeti propaganda fejlesztéséről, a dolgozók tűzrendészeti oktatásáról,

e) vezeti és értékeli a működési területére vonatkozó tűzkárstatisztikát,

f) a tűzvédelem fejlesztésére javaslatot készít. Gondoskodik arról, hogy a közvetlen felettes szerv vezetője beszámoltassa a vállalat vezetőjét a tűzrendészet helyzetéről és az e téren végzett munkájáról.

22. §.

(1) A tűzrendészeti bizottság létszáma a vállalat (üzem) tűzvesélyességétől függően 3—9 fő. Az egyes üzemekre a szükséges létszámot a vállalat igazgatója és a területileg illetékes tűzrendészeti hatóság együttesen állapítja meg.

(2) A tűzrendészeti bizottság működéséért a vállalat vezetője a felelős. A bizottság vezetője a tűzrendészeti előadó, tagjai az igazgató által ki nevezett mérnökök, technikusok, egyéb szakemberek.

23. §.

(1) A tűzrendészeti bizottság e feladatkörében gondoskodik a tűzrendészeti határozatban foglalt előírások végrehajtásáról, ennek érdekében:

a) képviselteti magát a tűzrendészeti hatóság, valamint a felettes szerv által tartott szemléken,

b) figyelemmel kíséri a gyártástechnológia során felmerülő tűz- és robbanásveszélyes folyamatokat,

c) a technológia megváltozása esetén a megelőző tűzrendészettel kapcsolatos észrevételeket a vál-

latat igazgatójával közli, aki a területileg illetékes elsőfokú tűzrendészeti hatóságtól a tűzrendészeti határozat megfelelő kiegészítését vagy módosítását köteles kérni.

(2) A vállalat dolgozóival ismerteti a tűzrendészeti előírásokat, állandó kapcsolatot tart fenn az üzemben levő tűzoltósággal.

24. §.

(1) Az intézmény, üzem vezetője felelős azért, hogy a felvételre kerülő dolgozó az üzemmenettel összefüggő tűzvédelmi rendelkezésekről oktatásban részesüljön.

(2) Az üzemek és egyéb létesítmények dolgozóit munkába lépés előtt, utána pedig szükség szerint ki kell oktatni:

- a) a munkahelyek tűzveszélyességére,
- b) a helyiségekben elhelyezett tűzoltóeszközök és egyéb védelmi berendezések gyors és szakszerű kezelésére,
- c) a tűz esetén követendő magatartásra.

(3) A tűzvédelmi berendezések, eszközök és felszerelések kezelésével megbízott műszaki személyzet a létesítmények tűzoltóságával összevontan legalább kéthavonként egyszer oltási gyakorlatot köteles tartani, melyet a tűzoltóság parancsnoka és a létesítmény tűzrendészeti felelőse együttesen készít elő.

(4) A minisztériumok (országos hatáskörű szervek) által készített és a tűzrendészetet is érintő rendeletekbe, utasításokba (szaklapokba, tansegédletekbe stb.) a tűzrendészeti szabályokat is be kell dolgozni.

(5) A minisztériumok és országos hatáskörű szervek tűzrendészeti előadói a tűzvédelem érdekében a megelőző tűzrendészet tudatosítása céljából segítsék elő a dolgozók oktatását (plakátok, filmek, broszúrák stb.).

II. fejezet.

Hatósági intézkedések a tűz eloltása után.

Tűzvizsgálat.

25. §.

(1) Minden tüzeset után tűzvizsgálatot kell tartani. A tűzvizsgálat célja az eloltott tűz keletkezési okának minden kétséget kizáró megállapítása. Az eljáró tűzrendészeti szerv a legnagyobb körültekintéssel és aprólékos pontossággal járjon el a vizsgálat során, s szükség esetén vegye igénybe az illetékes nyomozó hatóság segítségét is.

(2) A tűzvizsgálatot a tűz eloltása után 24 órán belül meg kell kezdeni.

(3) A tűzvizsgálatot az állami tűzoltóság végzi. Nyílt vasúti vonalon, vagy úton levő hajón tör-

tént tűz esetén az illetékes tárca szervek is folytathatnak tűzvizsgálatot, de ennek eredményéről az állami tűzoltóság illetékes szerveit értesíteni kötelesek.

(4) Községekben, ahol a tűz eloltásánál állami tűzoltóság nem vett részt, a tűzvizsgálatot az önkéntes községi tűzoltóság parancsnoka tartja meg a helyi tanács és a rendőrség kiküldöttjének jelenlétében. A tűzvizsgálatot a helyi tanács végrehajtó bizottsága kezdeményezi. Ha a tűzkeletkezés okának kétségtelen megállapítása mélyrehatóbb szakmai nyomozást igényel, a tűzvizsgálatra a területileg illetékes elsőfokú tűzrendészeti hatóságot is meg kell hívni. Ebben az esetben a tűzvizsgálati eljárást az elsőfokú tűzrendészeti hatóság kiküldöttje vezeti.

Hatósági bizonyítvány.

26. §.

(1) A tűzvizsgálat eredményétől függően az állami tűzoltóság az érdekelt fél kérelmére hatósági bizonyítványt ad ki, vagy annak kiadását megtagadja.

(2) A hatósági bizonyítvány abban az esetben adható ki, ha a tűz keletkezésével kapcsolatban a kérelmezőt sem szándékosság, sem gondatlanság nem terheli, ellenkező esetben a bizonyítvány kiadását meg kell tagadni.

(3) A hatósági bizonyítvány kiadása, illetőleg annak megtagadása írásbeli határozattal történik. A határozatot minden esetben kellő alapossággal indokolni kell.

(4) A kiadott határozatokról nyilvántartást kell vezetni.

(5) A határozat ellen egyfokú fellebbezésnek van helye.

Tűzkárstatisztikai adatszolgáltatás.

27. §.

(1) Tűzkárstatisztikai adatszolgáltatást kell teljesíteni:

a) tűzzel vagy tűzjelenséggel párosult robbanás által okozott élet- és vagyonkár, vagy ezek együttes fennállása esetében, továbbá

b) ha a tűz közvetlenül kárt nem okozott ugyan, de tovaterjedésének megakadályozása céljából övintézkedés megtétele vált szükségessé.

(2) Tűzkárstatisztikai adatszolgáltatásra kötelezett:

a) az állami tűzoltóság,

b) a községi tanács végrehajtó bizottsága az esetben, ha a tüzesetnél állami tűzoltó egység nem működik.

(3) A tűzkárstatisztikai adatszolgáltatást az erre a célra rendszeresített nyomtatványon kell teljesíteni.

(4) A tűzkárstatisztikai adatszolgáltatás célját szolgáló „kérdőív tüzesetről” című nyomtatványt három példányban kell elkészíteni. A kérdőívet a tüzeset után 24 órán belül megtartandó tűzvizsgálat során kell kitölteni.

A kérdőív kitöltéséért és időben történő továbbításáért a kitöltést végző tűzoltóparancsnok, illetőleg a tanács végrehajtó bizottsága felelős.

(5) Abban az esetben, ha a tűzvizsgálatot nem az állami tűzoltóság folytatta le, a kitöltött kérdőívek első és másodpéldányát a járási tűzrendészeti alosztályparancsnoksághoz (járási tűzrendészeti kirendeltséghez) kell továbbítani. A harmadpéldányt a helyi tanács irattárában kell megőrizni.

(6) A járási (városi, városi kerületi) tűzrendészeti alosztályparancsnokság (járási tűzrendészeti kirendeltség) a hozzá beérkezett, valamint az általa kiállított kérdőívek egy példányát — a nyilvántartáson való keresztülvezetése után — a tűzoltó osztályparancsnokságnak továbbítja, a másik példányt megőrzi.

(7) A havi tüzeseteket összesítő „Tűzkárstatisztikai kimutatás” című nyomtatványt a tűzrendészeti osztályparancsnokság tölti ki és havonként összesítve egy példányt a Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnoksághoz terjeszt fel, egy példányt pedig irattárban köteles megőrizni.

(8) A járási tűzrendészeti kirendeltek, az alosztályparancsnokok, valamint a megyei (budapesti) osztályparancsnokok negyedévenként a tűzkárstatisztika adatait működési területükre vonatkoztatva értékelni tartoznak és az értékelés alapján a szükséges intézkedéseket megtenni kötelesek.

III. fejezet.

Jogorvoslat.

28. §.

(1) Az elsőfokú határozat ellen fellebbezéssel élhet az, akinek jogát vagy jogi helyzetét a határozat érinti. Másodfokon hozott határozat ellen további fellebbezésnek helye nincs.

(2) A fellebbezést a határozatot hozó hatóságnál, a határozat közlésétől számított 8 napon belül kell előterjeszteni.

(3) A fellebbezésnek a határozat végrehajtására — kivéve a közvetlen tűzveszély esetét — halasztó hatálya van.

(4) Közvetlen tűzveszély esetén a határozat azonnali végrehajthatóságát a határozatban ki kell mondani és részletesen meg kell indokolni.

(5) Nincs helye a fellebbezésnek, ha azt a törvény, törvényerejű rendelet, vagy M. T. rendelet kizárja.

A fellebbezés elintézése.

29. §.

(1) A fellebbezési kérelmet a vonatkozó iratokkal a fellebbezési határidő leteltétől számított 8 napon belül a másodfokon eljáró tűzrendészeti hatósághoz kell felterjeszteni.

(2) Az elsőfokú tűzrendészeti hatóság jogosult a megtámadott határozatot a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően kijavítani, kiegészíteni, visszavonni, vagy módosítani, ha a fellebbezésben felhozott indokokkal egyetért és ezen intézkedése a fennálló jogszabályokkal nem ellentétes.

Ez esetben az előző határozat hatályon kívül helyezése mellett új határozatot kell hoznia.

30. §.

(1) Ha az ügyben a fellebbezést jogszabály kizárta, a sérelem orvoslására előterjesztett kérelmet panaszbeadványként kell elbírálni.

(2) Az elkésve előterjesztett fellebbezési kérelmet, ha abból a késedelem oka kitűnik, az igazolási kérelemre vonatkozó szabályok szerint kell elbírálni.

31. §.

(1) A másodfokú tűzrendészeti hatóság a fellebbezéssel megtámadott határozatot jóváhagyhatja, megváltoztathatja, az elsőfokú hatóságot új határozathozatalra utasíthatja, vagy az elsőfok által hozott határozatot megsemmisítheti.

(2) A másodfokú tűzrendészeti hatóság, ha az érdemi határozat hozatalához elegendő adattal nem rendelkezik, vagy a tényállás további tisztázását látja indokoltnak, a kiegészítő eljárás iránt intézkedik.

(3) A másodfokú tűzrendészeti hatóságnak a fellebbezést a felterjesztéstől számított 15 napon belül kell érdemben elbírálni.

(4) A fellebbezési eljárás során hozott határozatot a fellebbezővel és mindazokkal, akikkel az elsőfokú határozatot közölték, az elsőfokú tűzrendészeti hatóság útján írásban közölni kell.

MÁSODIK RÉSZ.

A MEGELŐZŐ TÜZRENDESZETI ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI.

I. fejezet.

A létesítés és építés általános előírásai.

32. §.

(1) A tűzrendészeti szabályok végrehajtásánál és az ezzel kapcsolatos egyéb tűzvédelmi intézkedéseknél minden esetben elsősorban az életbiztonsági szempontok, majd a népgazdaság érdeke és a személyi tulajdon védelme az irányadó.

(2) Új létesítményeknél a vonatkozó jogszabályok, MSZ. szabványok és szakmai szabványok előírásait minden vonatkozásban teljesíteni kell és a határozat ezeknek az előírásoknak feltétlen betartására kötelezze a beruházót, illetve a létesítmény használgóját.

(3) Meglevő létesítményeknél, úgyszintén ezek bővítésénél, átépítésénél az elsőfokú tűzrendészeti hatóság a helyi adottságok és lehetőségek figyelembevételével határoz a jogszabályok és országos, valamint szakmai szabványok előírásainak alkalmazásáról, illetőleg arról, hogy a tényleges helyzet miatt meg nem valósítható tűzvédelmi előírás helyett milyen tűzvédelmi intézkedést kell végrehajtani.

(4) Építkezéseknél a beruházó, ideiglenes létesítményeknél (felvonulási épület stb.) pedig a kivitelező köteles a hatósági eljárást kérni.

Létesítmények osztályozása.

33. §.

(1) A megelőző tűzrendészeti szabályok megállapítása szempontjából a létesítmények három csoportba tartoznak:

I. fokozottan tűz- és robbanásveszélyes,

II. tűzveszélyes,

III. mérsékelten tűzveszélyes létesítmények.

I. Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes az a létesítmény, ahol $55\text{ }^{\circ}\text{C}$ -nál alacsonyabb lobbanáspontú vagy robbanóképes anyagokat raktároznak, gyártanak, dolgoznak fel és hoznak forgalomba, továbbá, ahol az anyag a gyártás közben robbanóképessé válik.

II. Tűzveszélyes az a létesítmény, ahol $55\text{ }^{\circ}\text{C}$ -nál magasabb, de $300\text{ }^{\circ}\text{C}$ -nál alacsonyabb lobbanáspontú anyagokat raktároznak, gyártanak, dolgoznak fel és hoznak forgalomba, továbbá, amelyeknek felépítménye faszervezetű.

III. Mérsékelten tűzveszélyes az a létesítmény, ahol $300\text{ }^{\circ}\text{C}$ -nál magasabb lobbanáspontú anyagokat raktároznak, gyártanak, dolgoznak fel és hoznak forgalomba.

(2) A lobbanáspont fogalmát, meghatározását és a lobbanáspont megállapításához szükséges készülékeket országos szabvány határozza meg. A tűzrendészet szempontjából minden esetben a zárttéri lobbanáspont megállapítására vonatkozó szabvány az irányadó.

(3) Aki fokozottan tűz- és robbanásveszélyes, valamint tűzveszélyes anyagot (lobbanáspont $300\text{ }^{\circ}\text{C}$ alatt) raktároz, gyárt, dolgoz fel, vagy hoz forgalomba, a hatóság kívánságára a gyártó, vagy az ipari minőségellenőrző intézet bizonyítványával köteles igazolni az anyag lobbanáspontját. A lobbanáspontot a tűzveszélyes anyag fuvarlevelén és szállítójegyzékén is fel kell tüntetni. Az anyag

tárolására, illetve szállítására szolgáló edényzeteken, illetve csomagoló anyagon feltűnően jelezni kell a veszélyességi csoportot az alábbiak szerint:

„fokozottan tűz- és robbanásveszélyes“

„tűzveszélyes“.

Az érdekelt a tűzveszélyes anyagokból — a hatósági ellenőrző próbára — szükséges mennyiséget díjtalanul köteles kiszolgáltatni.

(4) A vállalatok és egyéb létesítmények besorolásánál először az egyes helyiségek munkafolyamatainak tűzveszélyességi fokát kell megállapítani. Az épület maga abba a veszélyességi csoportba tartozik, amelyik csoportba a helyiségek túlnyomó többsége. A vállalat, vagy üzem abba a veszélyességi csoportba tartozik, mely csoportba a területén levő üzemi épületek, létesítmények túlnyomó többsége esik.

(5) A helyiségek veszélyességi fokának megállapításánál a feldolgozás és raktározás fő jellemvonása a mértékadó. Nem sorolható be egy helyiség tűz- és robbanásveszélyesség szempontjából — kiegészítő anyagként — kisebb mennyiségben felhasznált anyagok lobbanáspontja szerint. (Pl. egy tűzálló épületszerkezetű vasraktár az esetleg alkalmazott minimális mennyiségű tűzveszélyes csomagoló anyag miatt nem sorolható a tűzveszélyes csoportba.)

Telepítés.

34. §.

(1) A vállalatok, létesítmények (nagyobb ember-tömeg befogadására szolgáló épületek, lakóházak stb.) telepítési helye olyan legyen, hogy káreset alkalmával az ott tartózkodó és veszélybe került személyek eltávozása (menekülése), valamint a tűzoltó egységek kivonulása, szabad mozgása zavartalanul biztosítva legyen. A szabad kivonuláshoz és szabad mozgáshoz szükséges tér- és távközök megállapításánál a vállalat, vagy egyéb létesítmény fejlesztési lehetőségét is figyelembe kell venni. A telepítésnél az az irányadó, hogy az új létesítmény és a kijelölt telephely közvetlen környéke tűzkezelés szempontjából ne veszélyeztesse egymást.

(2) Az I. fokozatba tartozó létesítmény elhelyezése vagy építése lakott területen csak akkor engedélyezhető, ha az a telepen lakók közvetlen szükségletei van hivatva kielégíteni és a megelőző tűzrendészet szabályait megfelelően alkalmazni lehet. (Pl. gumivulkanizáló, motorszerelő, hegesztőműhely stb.)

(3) A vállalatokat és a tűzrendészeti hatóság által kijelölt egyéb létesítményeket úgy kell telepíteni, hogy a tűzoltó és mentő gépjárművek számára legalább másodrendű műút biztosítsa a megközelítést.

(4) Vizzel nem keveredő tűzveszélyes folyadékot feldolgozó és tároló, vagy forgalomba hozó üzem a folyó mentén csak a folyási irányban, a lakott területen túl létesíthető.

(5) Azon létesítményeket, melyeknél tűz- és robbanásveszélyes gőzök keletkeznek — az uralkodó szélirányt figyelembevéve —, úgy kell elhelyezni, hogy azok a környezetet ne veszélyeztessék.

(6) Lakóházak kizárólag olyan helyen létesíthetők, ahol az azokban lakókat és az épületeket a környezet tűz szempontjából nem veszélyezteti.

(7) Az állandó színházak, alkalmi előadások tartására szolgáló helyiségek, hangversenytermek, valamint a cirkuszok létesítésére és üzemeltetésére vonatkozó tűzvédelmi és biztonsági előírásokat a vonatkozó szakmai szabványok tartalmazzák.

Építés.

35. §.

(1) Az I. és II. veszélyességi fokozatba tartozó üzemeket és létesítményeket éghetetlen, a III. veszélyességi fokozatba sorolt üzemeket és egyéb létesítményeket bármilyen anyagú kerítéssel kell körülvenni. A kerítésen járművel való bejutás cél-

jára a telep két ellentétes oldalán legalább 4 m széles és 3,5 m szabadnyílású kaput kell létesíteni akkor, ha a telep területe a 2 km²-t meghaladja. A létesítmények és a kerítés között legalább 5 m távolságot kell szabadon hagyni.

(2) A telepen belül olyan úthálózatot kell építeni, amelyen valamennyi üzemrész (felépítmény, szabadraktár) 8 tonnás súlyú gépjárművel legalább 50 m távolságra megközelíthető.

(3) Az üzemrészek az üzemeltetési (technológiai) előírások figyelembevételével övezetekben épüljenek. Az övezeteket az üzemeltetés és a népgazdaság érdekeinek figyelembevétele mellett a tűzrendészeti hatóság javaslatára a tanács végrehajtó bizottságának illetékes osztálya határozza meg. Az övezethatárokat, valamint a vállalatok, létesítmények telkét határoló utakat, utcákat dúslombú fákkal kell beültetni.

(4) Az I. fokozatba tartozó üzemek közül a robbanóanyaggal, vagy különösen robbanásveszélyes anyaggal foglalkozókat csak földszintes kivitelben, földem nélkül szabad készíteni. A többi I. veszélyességi csoportba tartozó létesítmény is lehetőleg földszintes kivitelezésű legyen.

A könnyű tetőszerkezet csak éghetetlen anyagból készülhet.

(5) Egy övezeten belül az épületek közötti tűztávolságok megállapítására az alábbiak az irányadók:

Fokozatok:	Tűztávolságok:	
	Szemben nincsenek falnyílások:	Szemben vannak falnyílások:
I. fok.-ba tart. üzemnél	legalább 2 h.	legalább 3 h.
II. fok.-ba tart. üzemnél	legalább 1 h.	legalább 2 h.
III. fok.-ba tart. üzemnél	legalább 10 m.	legalább 1 h.

(6) Különböző magasságú épületeknél a nagyobb értéket adó számítás eredményét kell alkalmazni, az (5) bekezdésben meghatározott módon. A tűztávolság 10 m-nél kevesebb nem lehet. 10 m-nél magasabb épületnél $h = 10$ m értékkel kell számolni („h” = épületmagasság).

36. §.

(1) Különböző jellegű létesítményeknél az épületszerkezetek szükséges tűzállósági fokát a tűzrendészeti hatóság szakvéleménye alapján kell megállapítani.

(2) Az egyes építőanyagok, épületszerkezetek és épületek tűzállósági értékelését az 595. MSZ. számú szabvány tartalmazza. A szabványban nem szereplő újabb építőanyagok értékelését a Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnokság végzi és tájékoztatja az érdekelteket.

(3) Az egyes létesítmények tűzfalakkal határolt legnagyobb alapterület egységének megállapításánál az épület tűzállósága és a használat tűzveszélyessége az irányadó. Zártosorú épületek telek-

határain minden esetben tűzfalat kell létesíteni. Éghető fedésnél elő kell írni, hogy a tűzfal 30 cm-el nyúlják a tetősík fölé. (Különböző jellegű létesítmények alapterület egységének legmagasabb értékeit az 1. számú melléklet tartalmazza.) Az 1. számú mellékletben meghatározott alapterület egységéből legfeljebb 4 helyezhető el egy épületben.

(4) A (3) bekezdésben foglalt előírások alól felmentést — kivételes esetekben — a Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnokság vezetője adhat.

(5) Egy épületen belül különböző veszélyességi csoportba tartozó megfelelő üzemeltetés, vagy használat csak akkor engedélyezhető, ha azok elválasztása fokozottan tűzálló egymástól.

37. §.

(1) Az épületen belül a helyiségeket úgy kell méretezni, hogy a belső berendezések, anyagok előírás szerinti elhelyezésének és biztonságos közlekedés szabályainak megfelelőjének.

(2) A létesítmények belső közlekedési rendszerét úgy kell kialakítani és a kijárat, valamint vészkijárat ajtókat úgy kell elhelyezni, hogy a helyiségek bármelyik pontjáról a dolgozó:

- I. veszélyességi csoportba tartozó üzemnél 15 m,
- II. veszélyességi csoportba tartozó üzemnél 30 m,
- III. veszélyességi csoportba tartozó üzemnél 50 m távolságon belül a szabadba, vagy tűzbiztosan elválasztott közlekedési térre (folyosó, előcsarnok) tudjon kijutni.

(3) A belső közlekedési utak legkisebb szélessége 1 méter.

(4) Nagyobb üzemi csarnokoknál 40 m-ként az üzemben egyenes vonalban végighaladó 4—6 méter széles főközlekedési utat kell hagyni, valamint 20—30 m-ként erre keresztirányú közlekedési utakat, legkevesebb 3 m szélességgel.

(5) I. és II. veszélyességi csoportba tartozó üzemi helyiséggel szomszédos helyiségben állandó jellegű raktár csak fokozottan tűzálló elválasztás alkalmazása esetén létesíthető.

(6) Az I. veszélyességi csoportba tartozó szomszédos üzemi helyiségek között az átjárást csak közvetlenül a szabadba szellőztetett légszilipen keresztül szabad biztosítani.

Nyílás, nyílászáró szerkezet.

38. §.

(1) Üzemi helyiségek között levő nyílások záró szerkezetét ugyanolyan mértékben tűzálló kivittel kell készíteni, mint az elválasztó falszerkezetet. Ezek önműködően záródjanak.

(2) Az ajtóknak lehetőleg, a vészkijárat céljára szolgáló ablakoknak pedig minden esetben az épületből való kifelé haladás irányába kell nyitódniuk úgy, hogy azok a szabad mozgást ne gátolják.

(3) Vészkijáratok céljára szolgáló ablakoknál:

a) a mellvéd magassága 50 cm-nél magasabb nem lehet,

b) a nyílászárny 180×70 cm-nél kisebb nem lehet,

c) a mellvéd magassággal egy szintben a nyílászárnynál legalább 70×70 cm méretű, korláttal ellátott vészletrához csatlakozó kilépőt kell alkalmazni.

(4) A technológiai berendezések (szellőző, szállító, mechanikai erőátvitel stb.) falakon való keresztülvezetési helyén megbízhatóan működő tűzelzárót kell alkalmazni. A tűzelzáró csak éghetetlen anyagból készülhet. Erre a célra alkalmas berendezések:

a) a faláttörés mindkét oldaláról kezelhető horonyban csúszó tolólap,

b) a 9781. MSZ. számú szabvány szerinti zuhanyberendezés,

c) csúszócsapágy stb.

Az I. veszélyességi csoportba tartozó helyiségek között alkalmazott tűzelzáró, egyben gázlezáró is legyen.

(5) Az I. veszélyességi csoportba tartozó létesítményt, ha emeletes kivitelben, vagy nem könnyű tetővel készül, akkor az esetleges robbanási túlnyomás levezetésére 100 légköbméterenként 5 m^2 ablakfelülettel kell ellátni. Az ablakfelület egy soros, 3 mm-nél vékonyabb üvegezéssel és 40×40 cm-nél nagyobb osztással készüljön.

Lépcsőházak, folyosók, vészletrák.

39. §.

(1) A létesítmények lépcsőházát legalább közepesen tűzálló falazattal körülzártan kell megépíteni. A lépcsőházak felső részét megfelelő füstelvezető nyílásokkal kell ellátni.

(2) A lépcsőket az 595. MSZ. számú szabvány szerinti tűzálló anyagból kell készíteni.

(3) A lépcsőkarra közvetlenül ajtó nem nyíthat, csak pihenőre. A pihenőnek legalább olyan szélességnek kell lennie, mint a lépcsőkarnak. Ablakot lépcsőházra nyitni tilos.

(4) A vészkijáratok kilépővel ellátott ablakon és vasletrán keresztül is biztosíthatók.

(5) A vasletrákat a függőleges ablaksorok közötti falfelületen úgy kell elhelyezni, hogy azok az ablaktól legalább 50 cm távolságban legyenek. Az ablakok kilépőjét korláttal ellátott híddal kell a vasletrához csatlakoztatni.

(6) A vasletra a talaj felett $2\frac{1}{2}$ m magasságban végződhet, ebben az esetben azonban a $2\frac{1}{2}$ m részt felhúzzható, illetve leereszthető kivitelben kell kialakítani. A vasletrát a tetőre is fel kell vezetni.

(7) A lépcsőháztól a padlás- és pincetér a bejárat ajtóknál legalább közepesen tűzállóan legyen elválasztva.

(8) Üzlet, műhely, raktár céljára szolgáló pincehelyiséget közvetlenül a szabadba (udvarra, térre, vagy utcára) vezető megfelelő kijáratokkal kell ellátni. Az ilyen pincehelyiség lejárata a lakóház vagy üzem lépcsőházától, vagy a pince egyéb célra szolgáló helyiségeitől legalább közepesen tűzállóan, nyílásmentesen kell elzárni.

Tűzhely- és kályhakémények.

40. §.

(1) Kéményfalban, vagy kéménypillérben, a kémény ürszelvényének keresztmetszete 196, 280, 400, 540, 729 cm^2 legyen. A kéménykeresztmetszet

egyik mérete sem lehet kisebb 14 cm-nél és a méretek viszonya nem lehet nagyobb 1:1,5-nél. A legkisebb kéménymagasság a legmagasabb szinten elhelyezett tüzelőberendezés rostélyától számítva (függőlegesen mérve) 5 m-nél kisebb nem lehet.

(2) A falban a kéményt függőlegesen kell vezetni. Ha bármely okból a függőleges iránytól el kell térni, a függőleges szakaszok között az elhúzás legfeljebb 30°-kal térhet el a függőleges iránytól. Az elhúzásnál az átmenetet nem lépcsősen kell elkészíteni, hanem a téglákat a falazathoz csatlakozó oldalukon kell úgy megfaragni, hogy az ürszelvény sima, faragatlan téglafelületekkel keresztmetszet csökkenés nélkül készüljön el.

A füstgázok sehol sem érintkezhetnek beton, vagy vasbeton szerkezeti részekkel.

(3) A kémények falainak és a kémények közötti falaknak vastagsága legalább 12 cm legyen. A kéményfalat vezetékkel, vagy felerősítésekkel gyengíteni nem szabad.

(4) A padlástérben a kéményeknek külső felületét a tetőhéjig javított mészhabarcossal durván vakolni kell.

(5) A kémény külső szélétől bármely faszerkezetnek legalább 12 cm-re kell lennie.

(6) A kémény alsó végénél hozzáférhető helyen a kéményfalon a 9382. MSZ. számú szabvány szerinti jól záródó kettős koromzsák ajtót kell alkalmazni.

(7) Padlástérben a kéménytisztító nyílást a 9381. MSZ. számú szabvány szerinti elzárható kettős tisztítóajtóval kell ellátni és a tisztítóajtó 60 cm-es körzetében a padlás padozatát éghetetlen anyagból kell készíteni.

(8) Minden emeletsor részére külön kéményt kell készíteni, egy kéménybe különböző emeletsorról tűzhelyeket bekapcsolni — kivéve a hatóságilag elfogadott thermofor-rendszerű kéményt — tilos.

41. §.

(1) Ha több tüzelőberendezés csatlakozik egy kéménybe, akkor a betorkolások között legalább 30 cm függőleges távolságot kell hagyni.

(2) Minden lemezfüstcső betorkolásba legalább 0,75 mm vastag acéllemezből (lásd: 23. MSZ. számú szabványt) készült falhüvelyt kell elhelyezni.

(3) A kéménybe annak keresztmetszetét elzáró szűkítő, vagy szabályozó szerkezetet beépíteni tilos.

(4) A kémény és a tüzelőkészülék között akár falban, akár falon kívül füstcsatorna készítését kerülni kell. Elkerülhetetlen esetben a füstcsatornát tűzálló, sima felületű anyagból, a kémény felé emelkedéssel kell készíteni és könnyen elérhető tisztító nyílással, illetve a 9381. MSZ. számú

szabvány szerinti tisztítóajtóval kell ellátni. Az elhúzás okozta ellenállást a kémény magasításával kell ellensúlyozni. Új létesítményeknél ilyen közel vízszintes elhúzást alkalmazni tilos. Eternicső füstcsatornabélészként nem alkalmazható.

(5) Központi fűtéses épületekben lakásonként annyi kéményt kell építeni, hogy a konyhai tűzhely, a fürdőkályha használata és legalább egy szoba fűtése biztosítva legyen.

(6) A 14 × 14 cm méretű normál kéménybe legfeljebb két tüzelőberendezést lehet bekötni, az ennél nagyobb keresztmetszetű kéménybe is — függetlenül a teljesítménytől — legfeljebb három tüzelőkészülék kapcsolható be.

Központi fűtés kéményei.

42. §.

(1) A különböző magasságú és keresztmetszetű kéményeket a hozzájuk csatlakozó kazánok hasznos teljesítményét figyelembevéve az Építésügyi Minisztérium ME—8—53. műszaki előírása szerint kell méretezni.

(2) A kéményhez csatlakozó füstcsatornákat megfelelő számú 0,50 × 0,40 m keresztmetszetig legalább 2 m-ként, 0,60 × 0,50 m keresztmetszetig 3 m-ként, ezen felül 5 méterenként jól záró, kettősfedelű tisztító ajtókkal kell ellátni, melyek a csatorna teljes hosszában lerakódott korom és pernye eltávolítását is biztosítják. Beton és vasbeton szerkezeti részek füstgázokkal nem érintkezhetnek.

(3) A központi fűtés kéményének keresztmetszete kör, vagy négyszög, ha utóbbi, akkor az oldalak aránya 1:1,50-nél kisebb nem lehet. A négyszög-keresztmetszetek csak a téglaméretekből kiadódó méretűek lehetnek.

(4) A kéményt nagy szilárdságú falazótéglával (lásd: 109. MSZ. számú szabványt) belülről teljesen tömör hézagokkal kell falazni és belső felületeit simára bedörzsölni, külső felületeit pedig épületen belül vakolni, épületen kívül pedig hézagolni kell. A kémény legkisebb falvastagsága 25 cm.

(5) Telekhatárra eső kéményt a határos faltól légrés hagyásával és legalább 12 cm vastag külön fallal is el lehet szigetelni.

(6) A kémény alsó végén könnyen hozzáférhető helyen tisztítónyílást kell készíteni, melynek szélességi mérete a kémény belső szélességi méretével azonos, magassága pedig a szélességi méret 1,5-szöröse. A tisztítónyílás mérete azonban 60 × 60 cm-nél nagyobb ne legyen. A nyílást nem éghető anyagból készült kettős ajtóval kell ellátni.

Az ajtók jól záródását felfordítókkal kell biztosítani.

(7) Központi fűtés kéményén padlástéri tisztítónyílást készíteni nem szabad.

43. §.

(1) Az 51×51 cm és ennél nagyobb belméretű kéményben belül legalább 20 mm-es gömbvasból készített acélhágcsókat, vagy mászólétrát kell elhelyezni, a tisztítás céljára pedig korláttal biztosított helyet kell készíteni.

(2) A központi fűtés kéményébe sem más tüzelőberendezést, sem szellőzőt bekötni nem szabad.

(3) Az I. veszélyességi csoportba tartozó létesítmények helyiségeinek falában kéményt vezetni nem szabad.

(4) A II. veszélyességi csoportba tartozó létesítmények helyiségeinek falába csak akkor szabad kéményt elhelyezni, ha a kéménynek a helyiségek felé eső fala legalább 25 cm vastag.

(5) Központi fűtés kazánháza esetén az alkalmazott fűtőanyag lobbanáspontja szerinti veszélyességi csoport előírásait kell alkalmazni.

(6) A röptüzek megakadályozása céljából — amennyiben ezt az elsőfokú hatóság szükségesnek tartja — megfelelő szikrafogó alkalmazását rendelheti el.

(7) A kéményekre vonatkozó további előírásokra az Országos Építésügyi Szabályzatban foglaltak az irányadók.

II. fejezet.

Gépészet általános előírásai.

Villamos berendezések.

44. §.

(1) Vállalatoknál és egyéb létesítményeknél csak elektromos világítást szabad alkalmazni, kivéve azokat a létesítményeket, melyek az áramszolgáltató hálózattól távol vannak. A vezetékeket és villamos berendezéseket az 1600. MSZ. számú, továbbá az idevonatkozó szabványok előírásainak megfelelően kell szerelni.

(2) Az I. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél a szabvány robbanásveszélyes helyiségekre vonatkozó előírásait kell alkalmazni és a rendes üzemi világítás mellett a szabványban meghatározott biztonsági és vészvilágítást kell alkalmazni. Azon létesítményeknél, ahol besötétedés után a munka szünetel, a szükség- és vészvilágítás mellőzhető.

(3) A II. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél a szabvány tűzveszélyes helyiségekre vonatkozó előírásait és szükség szerint biztonsági és vészvilágítást kell alkalmazni. Amennyiben a létesítmény elektromos árammal nem rendelkezik, világítás céljára csak zárt lámpavilágítás (pl. viharlámpa) alkalmazható.

(4) A III. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél a szabvány általános előírásai szerint kell eljárni. Amennyiben a létesítmény elektromos árammal nem rendelkezik, bármilyen világítóeszköz használható.

(5) Az I. és II. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél a terep térvilágításáról is gondoskodni kell. A terep és térvilágítás a létesítmény főkapcsolója előtt közvetlenül leágaztatott és a létesítmény többi részétől független áramkörrel legyen táplálva.

(6) Olaj transzformátorokat a 15688. MSZ. számú szabvány tűzrendészeti vonatkozású utasításainak megfelelő kivitelben kell készíteni.

Erő- és munkagépek.

45. §.

(1) Az I. veszélyességi csoportba tartozó létesítményekben csak gőz, vagy a 4814. MSZ. számú szabvány előírásainak megfelelő villamos meghajtású erőgépet szabad elhelyezni.

(2) A II. veszélyességi csoportba tartozó létesítményekben robbanómotoros erőgépet is szabad használni, de csak az alábbi feltételek biztosítása mellett:

a) a motor külön, közepesen tűzállóan elválasztott helyiségben legyen elhelyezve,

b) a keletkezett égési gázokat olyan szigetelt csővezetékkel vezeték legalább 80 cm-el a tető fölé, melynek külső burkolata nem melegedhet 50 C° fölé.

(3) III. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél bármilyen műszaki szempontból kifogástalan erőgép elhelyezhető.

46. §.

(1) Az erő- és munkagépeket a helyiségekben úgy kell elhelyezni, hogy a kijáratok és vészkijáratok felé a szabad közlekedést ne gátolják.

(2) Tűzveszélyes anyagokat feldolgozó:

a) mechanikai megmunkáló gépeket úgy kell kialakítani, hogy azokba szikrát húzó idegen anyag ne kerülhessen bele,

b) a vegyi megmunkáló gépeket úgy kell kialakítani, hogy gázbiztosan zártak legyenek és a veszélyes nyomást és hőfokot a gépre felszerelt műszer jelezze.

(3) Azon munkagépeknél, ahol megmunkálás közben a tűz- és a robbanásveszélyes anyag a lobbanáspontja fölötti hőmérsékleten van, olyan biztonsági berendezés szükséges, amely egyrészt jelzi a veszélyt, másrészt önműködően megindítja a biztonsági berendezés működését.

Villám- és dörzselektromosság elleni védelem.

47. §.

(1) Az I. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél a 274. MSZ. számú szabvány szerinti villámvédelemről gondoskodni kell.

A II. és III. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél a helyi körülményeket figyelembe véve az elsőfokú tűzrendészeti hatóság elrendelheti a villámvédelem megépítését.

(2) Az üzemekben a villamos berendezések földelését és érintésvédelmét a 172. MSZ. számú szabványnak megfelelően az I. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél a szabvány 12. bekezdésének (a bányákra vonatkozó különleges rendelkezések) megfelelően kell elkészíteni.

(3) Az I. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél szabványos földelést kell adni minden olyan gépnek és berendezésnek, melynél statikus elektromosság keletkezhet (szíjtárcsák, kenőgépek, csővezetékek stb.).

Fűtőberendezések.

48. §.

(1) Az I. veszélyességi csoportba tartozó létesítményekben csak szivattyús melegvíz, alacsony nyomású gőz, gőzlégfűtés, különlegesen kialakított tüzlégfűtés (Építésügyi Minisztérium ME—8—53. számú műszaki előírásának 6.41—6.44 pontjai szerint) alkalmazható.

(2) Az I. veszélyességi csoportba tartozó kisebb létesítményeknél, ahol a fenti fűtési módok gépészeti berendezésének beszerzési költsége a létesítmény értékéhez viszonyítva igen magas és az üzemtartás sem gazdaságos, az elsőfokú tűzrendészeti hatóság külső tüzelésű cserép-, illetve téglakályhás fűtést engedélyezhet.

(3) A II. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél az (1) bekezdésben felsorolt fűtési módokon kívül cserépkályha és tüzlégfűtés is alkalmazható.

(4) A III. veszélyességi csoportba tartozó üzemnél bármilyen fűtési rendszer alkalmazható.

(5) Éghető anyagból készült padlóval ellátott helyiség fűtésére szolgáló cserépkályhák alá legálább mérsékeltén tűzálló válaszfalal egyenértékű szigetelést kell beépíteni.

(6) Folyékony és gázhalmazállapotú tüzelőanyaggal fűtött ipari tüzelőberendezéseket úgy kell megépíteni, hogy a tüzelőanyag adagolása bármikor a helyszínen megállítható és a fűtés megszüntethető legyen.

Gázberendezések.

49. §.

(1) Gázberendezéseket az Építésügyi Minisztérium ME—26—55. számú műszaki előírásainak megfelelően kell tervezni és méretezni.

(2) Gázvezetékeket kéményen, szellőző- vagy egyéb csatornán, kettős födém között, továbbá különleges raktárokon, transzformátor, felvonó, gép- és kazánházon és a velük közös légtérű helyiségeken, valamint minden nyílt láng használatától eltiltott helyiségen átvezetni tilos. Ha ilyen helyiségben technológiai okokból gázfogyasztóberendezés felszerelése okvetlenül szükséges, akkor az ahhoz csatlakozó vezeték szakaszra ez a tilalom nem vonatkozik.

(3) A gázfogyasztókészülék égéstermék elvezetési olyan kéménybe is beköthetők, amelybe ugyanazon az emeleten, ugyanazon bérleményhez tartozó más (fa, szén) tüzelőberendezések torkollnak. Ilyenkor a gáz égéstermékek elvezetését a szilárd tüzelőanyaggal fűtött készülék bekötése felett legalább 30 cm-rel kell bekötni. Ha az új bekötés a meglévő tüzelőberendezések működését hátrányosan befolyásolná, akkor kényszermozgással nyíló, illetve záródó, lehetőleg gyújtóláng biztosítóval ellátott fojtótárcsát kell alkalmazni.

A 20 000 kcal/óra és ennél nagyobb terhelést adó készüléket külön kéménybe kell bekötni és a kéményt méretezni kell.

(4) A gázmérőket könnyen megközelíthető, jól szellőztethető száraz helyiségben, jól megvilágított helyen fagy, túlmelegedés, vegyi és mechanikai káros behatások ellen védetten kell elhelyezni. A háztartási és ipari gázmérőket a gázszolgáltató vállalat előírásai és házi szabványai szerint kell kialakítani. A mérők elé mindig főcsapot kell beiktatni. Párhuzamosan kapcsolt mérők esetén az egyes mérők előtt és után elzáró csapot is alkalmazni kell.

(5) Szabadon álló gáztároló berendezéseket egyéb létesítményektől a 9910. MSZ. számú szabványban meghatározott tűztávolságra szabad csak elhelyezni és kerítéssel kell elzárni a környezettől. Az üzemi gáztárolóknál legalább a kezelő és az ellenőrző járdák bejáratát kell zárható ajtóval ellátni.

(6) Védő-épületben elhelyezett kisebb gáztárolók esetében a védőépület szellőzését és megvilágítását az I. veszélyességi csoportra vonatkozó rendelkezések szerint kell megoldani.

(7) A gáztárolókat nyomásiró műszerrel kell ellátni, amely a legkisebb és legnagyobb megengedett nyomások túllépése esetén riasztó jelzést ad. Kisnyomású gáztárolóknál ezenkívül úrtartalommutatót is kell alkalmazni, amelyen a tartály legfelső és legalsó helyzetét feltűnő jelzéssel kell megadni.

(8) 100 kcal/perc, vagy ennél nagyobb kapacitású gázfogyasztó készülékek csak gyújtólánggal alkalmazhatók. Ezek csaprendszerét úgy kell ki képezni, hogy a gyújtóláng használata nélkül a készüléket ne lehessen üzembe helyezni.

(9) Automata gázmérő használatánál (mosóüstök-nél, mosógépeknél) olyan berendezésről kell gondoskodni, mely a mérő önműködő lezárása esetén a gázszolgáltatás újbóli megindulását csak az összes készülékcsapok lezárása után (gázhiánybiztosító), vagy csak a gyújtóláng előzetes meggyújtása után (gyújtóláng biztosító) teszi lehetővé.

50. §.

A levegőnél nehezebb fajsúlyú gázzal (pl. propán-butánnal) üzemeltetett készülékeket és berendezéseket tilos elhelyezni a talajszintnél mélyebben fekvő padozatú helyiségekben, vagy olyan helyiségekben, melyeknek padlószintjén a szabadba szellőzési lehetőség (ajtó, stb.) nincsen. Szellőzés szempontjából a légudvart számításba venni tilos.

51. §.

(1) Szilárd halmazállapotú tüzelőanyag tárolási helyét a kazánháztól legalább közepesen tűzállóan kell elválasztani. (Széntárolásnál irányelvként szolgál a 18554. MSZ. számú szabvány.)

(2) Folyékony halmazállapotú tüzelőanyagot — pakura kivételével — a vonatkozó szabványokban meghatározott biztonsági előírások szerint szabad csak tárolni. A pakura a szabványos edényzettől eltérő módon is (földalatti, vagy földfeletti vasbeton, beton vagy falazott tartály) tárolható.

(3) A pakura-tároló egység engedélyezhető legnagyobb felülete 1000 m², a legnagyobb mennyisége pedig legfeljebb 10 000 m³ lehet.

(4) A tároló egységek és egyéb létesítmények között a legkisebb tűztávolság 15 m legyen.

Szellőztetés.

52. §.

(1) Azokban a helyiségekben, melyekben tűz- és robbanásveszélyes por, gőz vagy gáz keletkezik, megfelelő szellőztetésről kell gondoskodni.

(2) A szellőztetés olyan mérvű legyen, amely mellett a helyiség levegőjében lévő por, gőz vagy gáz mennyisége a robbanáshoz szükséges telítettség 1/3 részét nem éri el.

(3) A természetes szellőztetés kiömlő, valamint a mesterséges szellőztetés elszívó nyílásainak elhelyezésére vonatkozólag a keletkezett gőzök, gázok és porok levegőhöz viszonyított fajsúlya az irányadó.

53. §.

A szellőzőberendezések szerelésénél az alábbiakat kell megvalósítani:

a) a szellőzőcsatornák csak éghetetlen anyagból, készülhetnek,

b) a szellőzőcsatornába, vagy azon keresztül, továbbá azok falazatára elektromos, gáz, gőz, víz vagy egyéb vezeték szerelni nem szabad,

c) a függőleges fő- és vízszintes elszívó légcsatornákat minden emeleten külön-külön kell megépíteni,

d) a szellőzőberendezések szabadba torkolló végeit úgy kell lezárni, hogy abba kívülről idegen anyag ne kerülhessen és külső tűztől se lobbanhasson be (Dawy-háló),

e) a berendezések ülepítőit (ciklonjait) és por-kamráit lehetőleg az épületen kívül különállóan, közepesen tűzálló kivitelben kell elkészíteni.

54. §.

Fokozottan tűz- és robbanásveszélyes létesítmény szellőző berendezésénél az 52. §-ban foglaltakon kívül a következőket kell biztosítani:

a) A helyiségeket elválasztó falon vagy födémeken, mely felett munkahelyiség van, szívónyílásokat elhelyezni, vagy légcsatornát átvezetni nem szabad.

b) Robbanó és lobbanóanyagok elszívásánál egyedi szellőzést kell alkalmazni.

c) A nyomó- és szívó légcsatornákat közös burkolatban elhelyezni nem szabad, ezeknek egymástól legalább 10 cm távolságra kell lenniök.

d) A szívórendszerű szellőzőberendezéseknél a levegő visszavezetése tilos.

e) Minden forgó-szabályozó és elzáró szerkezet olyan anyagból készüljön, melynél szikraképződés nem lehetséges.

f) Statikus elektromosságból eredő robbanásveszély elkerülése érdekében a berendezés fémes részeit földelni kell.

g) Az elszívó csatornákat könnyen hozzáférhető és megfigyelhető helyre kell tenni, ezeket el kell látni folyadékszintmutató, áramlási sebességet mérő műszerrel, melyen az üzemeltetéshez szükséges minimális légcserelet biztosító sebességnek megfelelő folyadéknívó helye jól láthatóan be van jelölve.

h) Különösen veszélyeztetett üzemi helyiségekben a műszerrel egy önműködő kapcsoló szerkezetet kell vezéreltetni, mely a nem megfelelő szellőztetés esetén jelzi a veszélyt és leállítja a munkagépeket.

Csatornázás.

55. §

(1) A közcsatorna hálózatba tilos tűzveszélyes folyadékkal és olyan vegyiannyaggal szennyezett vizet bevezetni, melynek tűz- és robbanásveszélyes gőzei vannak.

(2) Azon létesítményeknél, ahol a szennyvíznek tűz- és robbanásveszélyes gőzei vannak:

a) derítő vagy közömbösítő aknát (medencét) kell létesíteni és csak ezután szabad a tisztított szennyvizet a közcsatornába vagy szikkasztóba bevezetni;

b) a belső csatornahálózatot úgy kell kiképezni (szifónokkal, visszaduzzasztó aknákkal), hogy a szennyvíz a csatornaszelvényt mindig teljesen kitöltse.

Tűzvédelmi berendezések.

56. §.

(1) Minden létesítménynek rendelkeznie kell olyan vízforrással, mely az ott keletkező tűz eloltásához szükséges vízmennyiséget biztosítja.

(2) A létesítmények oltóvíz szükségletét megfelelően méretezett vízhálózatról (ivó, ipari vagy külön tűzoltó vízhálózat) kell biztosítani.

(3) A vízhálózatról MSZ szabvány szerinti külső és belső tűzcsapokat kell leágaztatni a 2. számú melléklet által meghatározott mennyiségben és módon.

(4) Azokban a létesítményekben, melyek a 2. számú mellékletben megállapított határértékeket nem érik el, a tűzrendészeti hatóság szakvéleménye alapján a városi hálózatról leágaztatott vezetékkel, vagy egyéb módon kell az oltáshoz szükséges vízmennyiséget biztosítani.

(5) A külső tűzcsapokat a létesítmény területén levő közlekedési utak mentén, az épületek romhatárán kívül kell elhelyezni.

(6) Az épületen belüli tűzcsapokat a bejárati ajtók közelében, lépcsőházi pihenőn, az előtérben, végső esetben a helyiségben kell elhelyezni.

57. §.

(1) A vízhálózatban legkedvezőtlenebb vízvételi helyen is legalább 25 m kifolyási nyomásnak kell lennie. Az elsőfokú tűzrendészeti hatóság kisebb jelentőségű földszintes létesítmények építése esetén a minimális kifolyási nyomást 15 m-ben is megállapíthatja.

(2) A létesítmények vízhálózatát úgy kell kialakítani, hogy a 2. számú mellékletben feltüntetett egyidejű használatnak megfelelő vízszükségletet biztosítani tudja.

(3) Ahol különleges, az 59. § szerinti tűzoltóberendezés szükséges (habbaloltó berendezés 9979.

MSZ., zuhanyberendezés 9781. MSZ. stb. számú szabványok), ott a többletvíz és nyomásigényt a különleges berendezés szabja meg.

(4) A szivattyú egységek villamos meghajtása mellett minden esetben biztosítani kell a tartalék-meghajtást is. (Hőerőgép, házi energiaközpont, független villamoshálózat, stb.)

58. §.

(1) Vízvezeteki hálózatra szerelt tűzcsapokon kívül a létesítményeknek tartalék vízkészlettel is kell rendelkezniük. A tartalék vízkészlet mennyiségét a 2. számú melléklet tartalmazza.

(2) A tartalék vízkészletet az üzem, vagy település területén — a veszélyeztetettséget figyelembevéve — járművel akadálytalanul megközelíthető helyen kell elhelyezni.

(3) Tartalék vízkészlet 50 cm-es egysége legalább 500 l/perc vízhozamú és 5 m-nél nem mélyebb vízszintű kúttal helyettesíthető.

(4) A tartalék vízkészlet 15232. MSZ. számú szabvány előírásainak megfelelő víztárolóban helyezhető el. Az ásott kutak elkészítésénél a kútka első részén a fecskendő szivótműjének és szűrőjének lebocsátására alkalmas, retesszel elzárható nyílást kell hagyni.

(5) Tartalék vízkészlet céljára természetes vízforrás is megfelel, ha az a létesítménytől nincs 300 m-nél távolabb.

(6) Az érdekelt abban az esetben, ha természetes vízforrás képezi az oltóvíz tartalékot, az alábbiakról köteles gondoskodni:

a) a vízforráshoz tűzoltószerek és lajtok közlekedésére alkalmas lejáratok legyenek az elsőfokú tűzrendészeti hatóság által megjelölt helyeken;

b) a szivótmű megszerelésére és elhelyezésére alkalmas vízkivételi aknát kell építeni, legalább 1000 l/perces teljesítménnyel.

Beépített különleges tűzvédelmi berendezések.

59. §.

(1) Különleges beépített oltóberendezés szükséges azokban a létesítményekben, ahol a népgazdaság szempontjából jelentős értékű tűz- és robbanásveszélyes anyagok vannak.

(2) Tűz- és robbanásveszélyes üzemek raktáráiban és azon helyiségekben, ahol a munkafolyamat nagymennyiségű I., vagy II. veszélyességi csoportba tartozó anyagot (m^2 -enként több mint 25 kg) igényel, MSZ szabvány szerinti zuhany (sprinkler), vagy vízködoltó berendezést kell létesíteni.

(3) A tűz tovaterjedésének megakadályozása céljából azokon a helyeken, ahol jogszabály vagy jogerős tűzrendészeti határozat előírja a szomszédos épület tűz elleni védelmét biztosító (9784.

MSZ. számú szabvány) szabványos zuhanyberendezést kell létesíteni.

(4) Vízrel nem keveredő, vagy víznél könnyebb fajsúlyú tűzveszélyes folyadékot tartalmazó létesítményekben szabványszerinti haboltásról, vagy 50 C°-nál magasabb lobbanáspontú anyagoknál — vízködöttásról, vagy egyéb a Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnokság által elfogadott anyaggal és módszerrel működő oltóberendezés létesítéséről kell gondoskodni az alábbiak szerint:

a) 5 m² tűzfelületig kézi oltókészülékkel,

b) 5—100 m² tűzfelületig hordozható kézi felszerelésekkel,

c) 100 m²-nél nagyobb tűzfelület esetén beépített oltóberendezéssel.

(5) Szabványos beépített szénsavoltó berendezést kell létesíteni azon helyeken, ahol a vízzel való oltás veszélyes, vagy az oltás közben nagyarányú vízkár keletkezhet.

(6) Gőz oltóberendezés létesítését zárt, tűzveszélyes helyiségek védelmére a tűzrendészeti hatóság szükség szerint határozattal írja elő.

Tűzjelzés.

60. §.

(1) A létesítményekben biztosítani kell a tűzjelzés lehetőségét. A tűzjelzés rendszerét az elsőfokú tűzrendészeti hatóság határozattal állapítja meg, illetőleg szakvéleményben javasolja.

(2) Kisebb létesítményekben a városi távbeszélő hálózat, vagy a közvetlen tűzjelző (távbeszélő) vonal megfelel a tűzjelzés céljára.

(3) Nagyobb létesítményekben a (2) bekezdésben meghatározott jelzéstovábbítási lehetőség mellett szabványos 9785. MSZ. számú gyengeáramú tűzjelzőberendezést is kell létesíteni.

(4) Raktárhelyiségekben a tűzjelzőberendezés jelző helyein önműködő észlelőket, üzemi helyiségekben, ahol dolgozók állandóan tartózkodnak, tűzjelző nyomógombokat kell felszerelni. A tűzjelző nyomógombokat úgy kell elhelyezni, hogy a létesítmény bármely pontjáról 50 m távolságon belül el lehessen érni.

III. fejezet.

A létesítmények használata.

Telepek, üzemi helyiségek, raktárak használata.

61. §.

(1) A létesítményeket csak a hatóság által megállapított rendeltetésüknek megfelelően, az általános tűzrendészeti szabályok szem előtt tartásával szabad használni. A használattal kapcsolatos

részletes tűzrendészeti előírásokat a tűzrendészeti hatóság határozatban állapítja meg.

(2) A létesítmények üzemeltetési és gyártási követelményeinek figyelembevételével a tűzrendészeti hatóság határozza meg az egyes helyiségekben tartható tűzveszélyes (éghető) anyagok legnagyobb mennyiségét.

(3) Munkahelyiségekben csak a zavartalan termeléshez feltétlenül szükséges tűzveszélyes anyagmennyiség tárolása engedélyezhető.

(4) Üzemekben a nyersanyag — félkész és készáru raktározása szabályait az adott helyzetnek megfelelően kell alkalmazni. Tűzveszélyes hulladékanyagokat minden esetben tűzállóan elválasztott helyen kell tárolni.

62. §.

(1) Állandó jellegű raktározásnál az anyagokat nemeként csoportosítva, veszélyességi fokuként legalább közepesen tűzállóan elválasztott helyiségekben kell tartani.

(2) Átmenő forgalmú és szállítási célra szolgáló raktárakban — ahol az anyagokat huzamosabb ideig nem tárolják — nemekénti és veszélyességi fok szerinti csoportosítás szükséges.

(3) Raktárhelyiségben tárolt tűzveszélyes anyagok legnagyobb mennyiségét, ha MSZ. szabvány ettől eltérő előírást nem tartalmaz — az 1. számú mellékletben feltüntetett alapterület és az engedélyezett tárolási magasság határozza meg.

(4) A különböző tűzveszélyes (éghető) anyagok tárolási magasságát az elsőfokú tűzrendészeti hatóság határozatban állapítja meg. Az engedélyezett legnagyobb tárolási magasság 10 m. A tárolt anyag és tető között szükséges szabad légtér nagyságát ugyancsak az elsőfokú tűzrendészeti hatóság állapítja meg. Beépített tűzvédelmi berendezés esetén a berendezés legalsó és a tárolás legmagasabb pontja között legalább 1 m szabad térköznek kell lenni.

(5) A raktározás jelen rendeletben meghatározott szabályai alól kivételes esetben a Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnokság adhat felmentést.

Üzemi helyiségek csoportosítása.

63. §.

(1) A létesítményeken belül a különböző veszélyességű munkafolyamatokat — amennyiben a gyártás megengedi — elkülönítve kell végezni.

(2) Egymásba nyíló, szomszédos helyiségekben olyan anyagokat megmunkálni, vagy raktározni, amelyek egymással érintkezve tűzveszélyt okozó vegyi hatást váltanak, illetve válhatnak ki, csak egymástól független, zárt rendszerben szabad.

(3) Egymásba nyíló szomszédos helyiségekben az I. és II. csoportba tartozó anyagok esetében a

nyílt láng használatát igénylő munkát végezni tilos.

(4) Az I. és II. veszélyességi csoportba tartozó üzemekben állandó jellegű raktár üzemhelyiséggel szomszédos helyiségben csak akkor helyezhető el, ha legalább középesen tűzállóan van egymástól elválasztva.

Szabad mozgás, közlekedés, megközelítés biztosítása.

64. §.

(1) Az üzemhez vezető utat minden időben gépjárművel járható állapotban, a belső közlekedési utakat állandóan szabadon, tűzveszélyes hulladéktól mentesen kell tartani. Csak a raktározásra kijelölt helyeken szabad anyagokat raktározni.

(2) A kapubejáratot, kapualjat, vízmedencét, tűzcsapot, kézi oltót, folyosót, lépcsőt, belső közlekedési utakat, kijáratot és vészkijáratot állandóan szabadon, használható állapotban kell tartani. Kapualjat raktározás, árusítás, vagy más hasonló célra felhasználni nem szabad.

(3) A raktárhelyiségekben egy irányban végigfutó, valamint erre 10 m-ként keresztirányban elhelyezkedő közlekedési utakat kell biztosítani. A főközlekedési út legalább olyan széles legyen, mint a tárolási magasság fele. A közlekedési út legkisebb mérete állványszerű elhelyezés esetén 80 cm, egyébként 1,6 m legyen.

65. §.

(1) Az I. és II. veszélyességi csoportba tartozó helyiségek között levő ajtók és ablakok önműködően záródóak legyenek, az ajtókat és az ablakokat kitámasztani nem szabad. Amennyiben átmenetileg ez a kitámasztás az üzemeltetés miatt elkerülhetetlen, úgy az ajtó mellett a kitámasztás ideje alatt olyan felügyeletet kell biztosítani, amely mellett a kitámasztás szükség esetén azonnal megszüntethető.

(2) Az ajtókon és vészkijáraton ablakokon kívülről tolózárat, keresztvasat nem szabad alkalmazni. Amíg a helyiségben bárki tartózkodik, az ajtókat és vészkijáraton ablakokat kívülről, illetve belülről lakattal, vagy más módon lezárni nem szabad.

(3) A kijáratokat, valamint a vészkijárat céljára szolgáló ablakokat, utakat, folyosókat, lépcsőket az irányt és kijáratot jelző felirattal kell ellátni, ezenkívül ezeket a helyeket szürkülettől a munka befejezéséig meg kell világítani.

(4) A vészlétrához vezető ablakokat lezárni nem szabad. Ha biztonsági okokból a lezárás elkerülhetetlen, a kulcsot az ablak mellett kell elhelyezni.

(5) A vészlétrákat állandóan jó karban kell tartani és teherbírásukat évenként legalább egyszer ellenőrizni kell.

Vontatás, anyagmozgatás.

66. §.

(1) A létesítmények iparvágányain az I. veszélyességi fokozatba tartozó létesítményeknél tüzelés nélküli, benyomott gőzzel működő mozdonyok csörlőberendezések felhasználásával kell a vontatást biztosítani.

Szén- és olajtüzelésű mozdony vontatás céljára csak abban az esetben használható, ha a mozdony:

a) az I. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél 30 m-nél,

b) a II. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél 20 m-nél

közelebbre nem jár be.

Szabadtéri tárolás esetén a tolatási határ 40 m.

(2) A telepen belüli vontatásnál az (1) bekezdés előírásain kívül az alábbiakat kell betartani:

a) a vontatók tolatási határát feltűnően jelezni kell,

b) a robbanómotorokat és nyílt tüzelésű mozdonyokat szikrafogóval kell ellátni,

c) a vontatók üzemeltetési és karbantartási munkáit (szerelés, salakozás stb.) csak a tűzrendészeti hatóság által kijelölt helyen szabad végezni.

Tüzelőberendezések és kémények használata, karbantartása.

67. §.

(1) Tüzet rakni csak tűzálló anyagból készült és a tűzrendészeti követelményeket egyébként is kielégítő, állandóan jó karban tartott tűzhelyben (takaréktűzhely, kályha, kemence stb.) szabad. A füstelvezető csőnek is állandóan jó karban, a falhoz vagy a mennyezethez rögzített állapotban kell lennie.

(2) Tűzveszélyes folyadékkal vagy egyéb hevesen égő anyaggal (pl. benzin, petróleum, különböző nitroanyagok stb.) begyűjtani vagy tüzet élesíteni tilos.

(3) Éghető anyagból készült padlóval ellátott helyiség fűtésére, vagy ilyen helyiségben egyéb célra (pl. főzésre, vasalásra, mosásra, vagy szárításra) szolgáló tűzhelynek — olyan gáztűzhely kivételével, amelynek az égője a padlótól legalább 30 cm magasan vannak — tűzálló (pl. azbest, cement, eternit) alapon kell állni. Fával, szénnel, koksszal, brikettel, vagy tőzeggel való tüzelés esetén a tűzhely hamutartója alá annak kerületét legalább 30 cm-el meghaladó tűzálló anyagból készült lapot kell elhelyezni.

(4) Folyékony tüzelőanyaggal csak olyan kályhában szabad fűteni, amelyből a fűtőanyag a kályha feldőlése esetén nem folyik ki, amelynek

tartálya tűzbiztos, káros fokon túl nem melegedik fel és túlnyomás ellen kellően biztosítva van.

(5) Szilárd alapra elmozdíthatatlanul erősített gázfűtőt szilárd vezetékkel kell ellátni. Ha a gázfűtő éghető anyagból készült padlózatán áll, a padlózat és a gázfűtő közé tűzálló lemezt (pl. azbeszt, vagy eternit) kell tenni.

(6) Szárítókályhát (ún. parázkosarat) csak nem lakott és alvásra nem használt helyiségben szabad felállítani, azt minden gyúlékony anyagtól legalább 2 m távolságra kell elhelyezni, a kályha tüzelő anyagául csak kokszt szabad használni.

(7) Ipari tüzelőberendezéseket csak megfelelő szakképzettséggel rendelkező személy kezelhet, aki veszély esetén a szükséges életvédelmi és tűzrendészeti intézkedéseket foganatosítani tudja.

68. §.

(1) A tüzelőberendezések kitisztításáról és karbantartásáról az üzemeltető szükség szerint, de havonként legalább egyszer gondoskodni köteles.

(2) A tüzelőberendezések kéményeit használat tartama alatt havonként egyszer tisztítani kell.

Ha a tűzbiztonsági szempontok, vagy a levegő tisztaságának védelme érdekében szükséges, a kéményeket kéthetenként vagy hetenként kell tisztítani.

(3) A tüzelőberendezések és kémények tisztítását csak a vonatkozó jogszabályok előírásainak megfelelő képesítéssel rendelkező személy végezheti.

(4) A kéményseprést végző személy munkája közben köteles meggyőződni arról, hogy a létesítményben a kémény körül nincs-e tűzrendészeti szabálytalanság. Ha szabálytalanságot észlel, annak megszüntetésére köteles felhívni a létesítmény tulajdonosának, illetőleg fenntartójának figyelmét. A következő seprés, vagy karbantartás alkalmával köteles meggyőződni arról, hogy megszüntették-e a szabálytalanságot. Ha a szükséges intézkedés nem történt meg, a tényeket bejelenti a területileg illetékes elsőfokú tűzrendészeti hatóságnak.

(5) A kéményseprés és karbantartás alkalmával szükség szerint ellenőrizni kell és be kell jelenteni, ha:

a) tetőjáróóról történő kéménytisztítás esetén a padláson tetőre kijáró nyílás és annál megfelelő létra nincsen, vagy a tetőn a kéményekhez vezető kéményseprőjárda nem megfelelő,

b) a kályhának vagy tűzhelynek helyéről történő eltávolítása után a fali füstcsőnyílást nem zárták el tűzbiztos lappal, fémfedővel, vagy a véglegesen használaton kívül helyezett füstcsőnyílást nem falazták be,

c) a kémény MSZ szabvány szerinti, vagy legalább 1 mm falvastagságú vasbádogból készült, jól záródó kettős kéménytisztító és koromkiszedő ajtóval nincs ellátva,

d) a kéményfej sérült, ebben az esetben a meglazult téglákat azonnal el kell távolítani addig is, amíg a kéményt kijavítják,

e) a kéménytoldó nem tűzbiztos anyagból van és a kéménybe nincs jól bekötve,

f) a mászható kémény üregében papírt, rongyot, szalmát, fadarabot, vagy más könnyen gyúló anyagot tartanak,

g) a kéményfalba tetőzeti, mennyezeti, vagy egyéb szerkezeti faanyagot építettek be, vagy ha a kéménytől 15 cm-t meg nem haladó távolságban faszerkezet van,

h) a függőlegestől 30°-nál nagyobb elhajlással épített kéménynél nincs a törési pontoknál jól záródó kettős vasbádog tisztító ajtó,

i) a kémény álló műkö lapokból, vagy más szabálytalan lapokból készült,

j) a kémény falazata a tetőn kívül, vagy a padlástérben nincs hézagmentesen bevakolva,

k) nincs a földszintnek és minden emeletsornak külön kéménye és ugyanazon az emeletsoron szűkebb méretű kéménybe kettőnél, nagyobb méretű kéménybe pedig háromnál több füstcső van bevezetve, vagy ha a füstcsövek betorkollása egyenlő magasságban van,

l) a kéménytisztító ajtók könnyen hozzá nem férhető, zárt helyiségben vannak elhelyezve és a kémény 60 cm-es körzetében éghető a padozat,

m) a kéménytisztító ajtók a padlástérben faanyaghoz 0,5 m-nél közelebb vannak és a faanyag nincs vaslemezzel burkolva,

n) a mászható kéménynek zárt helyiségbe nyíló ajtónyílásán nincs kettős vasbádog ajtó

o) a füstcsatornát mennyezetre vagy deszkára tették,

p) a falon át az eresz alá, közvetlenül a szabdába vezettek füstcsövet, vagy ha a bádogból készült füstcsövet padlástéren, vagy deszkafalon átvezetve használják,

r) a kémény közelében egy méter körzeten belül a padlástérben tűzveszélyes anyag van felhalmozva,

s) a kéménybe torkolló füstnyílásokat, vagy füstsípokot nem tisztították ki megfelelően a tüzelőszerkezet füstcsövével egyidejűleg és az alsó koromkiszedő ajtó nem könnyen hozzáférhető,

t) a padláson, vagy az épület belsejében vagy az udvaron szabálytalan kéményű, de tűzbiztos falazatú hűsfüstölőt használnak.

Tüzelőanyag tárolása.

69. §.

(1) A tüzelőanyagot más helyiségtől tűzállóan elválasztott helyiségben (pincében, kamrában) vagy nyílt helyen (udvaron) gyúlékony anyagtól az I. fokú tűzrendészeti hatóság által meghatározott távolságra kell tartani.

(2) 200 q-nál nagyobb tüzelőanyag készletet akár zárt raktárban, akár szabadban van elhelyezve, a 18554 MSZ számú szabvány előírásai szerint kell tárolni.

Kivételt képeznek az öngyúló szenek, amelyeknek megengedett tárolási magassága legfeljebb 2 m.

(3) Lakó- és középületek fűtendő helyiségeiben legfeljebb annyi tüzelőanyagot szabad tartani, amennyi egy heti használatra szükséges. A tüzelőanyagot a tűzhelytől legalább 0,5 m távolságban úgy kell elhelyezni, hogy az a tűzhelyből kisugárzó melegtől, az esetleg kipattanó szikrától vagy parázstól meg ne gyulladjon.

(4) A létesítményekben az I. veszélyességi csoportba tartozó anyagokat és a tűzgyújtó eszközöket olyan helyeken kell tartani, hogy illetékteleneknek (gyerekek, idegenek stb.) hozzá ne juthassanak.

(5) Égési terméket (parázs, hamu, salak) — ha az nincs tökéletesen lehűtve — csak arra a célra szolgáló gödörbe, vagy csak tűzálló fémedényekbe szabad kiönteni.

Szabadtüzelés, nyílt láng használata, dohányzás tilalmi táblák.

70. §.

(1) Az I. és II. veszélyességi csoportba tartozó létesítményekben padlásúrbn, tetőn, pincében a nyílt láng használata és a dohányzás általában tilos. Az elsőfokú tűzrendészeti hatóság esetenként jelöli ki azokat a helyeket, ahol ez megengedhető. A tilalmat a meghatározott helyeken a 15636 MSZ számú szabvány szerint jelezni kell. A dohányzásra kijelölt helyen az égő cigaretta, szivarvégék és pipahamu számára megfelelő számban alkalmas hamutartókról, szükség szerint vízzel telt edényekről kell gondoskodni.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett helyen olyan munkát kell végezni, amelynél elkerülhetetlen a nyílt tűz, vagy a parázs használata, az ilyen munka végzésénél olyan berendezést kell használni, amely a tűz tovaterjedése ellen feltétlen biztonságot nyújt és amelyből szikra, parázs, valamint hamu nem hullhat ki. Az említett helyeken végzett ilyen munkálatok alkalmával a berendezést fokozott gondossággal kell kezelni és tűzveszélyes anyagtól kellő távolságban kell elhelyezni. A

munka befejezésekor a tüzet (parazsat) azonnal el kell oltani. A berendezést ezután tűz szempontjából veszélytelenített tartalmával együtt az épület tetőzetéről, illetőleg a padlásúrból, vagy az (1) bekezdésben említett célra szolgáló helyiségből ki kell vinni. Az esetleg keletkező tűz azonnali eloltására alkalmas anyagot (víz, homok, kézitűzoltókészülék) a munkahelyen készenlében kell tartani és szükség esetén gondoskodni kell tűzoltói (állami, hivatásos, önkéntes) felügyeletről is. Az alkalmi ipari tűzveszélyes munkák során szükséges tűzrendészeti óvintézkedéseket a munká-, illetve a részlegvezető köteles végrehajtani.

(3) Különösen veszélyeztetett munkahelyek bejáratainál a veszélyre figyelmeztető és bizonyos magatartásokat tiltó a 15631 MSZ számú szabványos táblákat kell elhelyezni.

(4) Szabad területen a tűzhasználat (üstházban, hordozható tűzhelyen, sertésperzselésnél, erdő közelében való tűzrakás) csak szélcsendes időben és olyan alkalmasan megválasztott helyen engedélyezhető, ahol az a környezetre veszélyt nem jelent. A tüzet őrizetlenül hagyni nem szabad. A tüzet, ha arra szükség nincs, azonnal el kell oltani.

Villamosberendezések használata.

71. §.

(1) A létesítményekben lévő villamosberendezéseket és fogyasztókat csak méretezésüknek megfelelő mértékben szabad igénybe venni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak érvényesítése céljából a berendezéseket csak képesített villanyszerelő javíthatja, kezelheti.

(3) Központi biztosító és kapcsolótáblák szekrényeit állandóan jókarban, lezárt állapotban kell tartani.

(4) A létesítményekben lévő biztonsági — szükség és vészvilágításnak állandóan üzemképesnek kell lennie. A vészvilágítást a létesítménynek besötétedés utáni használatánál állandóan bekapcsolva kell tartani.

(5) A villamosberendezés és fogyasztók kikapcsolásáról — káros felmelegedés esetén, valamint ha nem szükséges azok használata — gondoskodni kell.

Erő- és munkagépek használata.

72. §.

(1) Az I. és II. veszélyességi csoportba tartozó üzemekben az erő- és munkagépeket csak jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező személyek kezelhetik. Az üzemekben csak kifogástalan állapotban lévő üzembiztos gépek használhatók.

(2) A 46. § (3) bekezdésében meghatározott különösen tűzveszélyes folyamatoknál:

a) a biztonsági berendezést és ellenőrző műszereket fokozottabban kell ellenőrizni és állandóan üzemképes állapotban kell tartani,

b) a biztonsági berendezés kézi indításának helyét és a működtetés módját feltűnően jelölni kell,

c) az ellenőrző műszerek mutatólapjain a veszélyes állást feltűnő színnel, jól láthatóan jelezni kell,

d) a dolgozóknak fokozott gonddal kell végezni munkájukat és minden — a tűzrendészettel kapcsolatban — tapasztalt rendellenességet jelenteni kötelesek közvetlen vezetőjüknek.

(3) A nyomás alatt dolgozó gépeket és csővezetékeket az üzemi nyomás háromszorosával kell üzembehelyezés előtt kipróbálni. A készüléket ezenkívül évenként az üzembehelyezéssel azonos feltételek mellett ellenőrző nyomáspróba alá kell vetni. Ennek megtörténtét szükség esetén írásban kell igazolni.

(4) Sűrített, vagy cseppfolyósított gázt tartalmazó palackokat csak a tűzrendészeti hatóság által engedélyezett helyen szabad tárolni. A gázpalackok kezelésére, tárolására és szállítására a 6292 MSZ számú szabvány előírásai az irányadók.

Szellőztető berendezés használata.

73. §.

(1) Azokban a helyiségekben, ahol tűzrendészeti okokból szellőztető berendezés használata kötelező, a veszélyes üzemeltetés csak a szellőztetés megkezdése után indulhat meg.

(2) A szellőztető berendezés meghibásodása vagy egyéb műszaki hibából eredő túltelítődés esetén:

a) a lehetőséghez képest természetes szellőztetéssel (ajtó, ablak kinyitása) kell pótolni a szellőztetést,

b) szükség szerint az üzemeltetést csökkenteni kell, vagy teljesen be kell szüntetni. Ilyenkor a helyiségből a dolgozókat el kell távolítani,

c) a műszaki hibát a lehető legrövidebb időn belül ki kell javítani és az egész berendezést alapos ellenőrző próba után szabad csak ismét üzembe helyezni.

(3) A szellőztető berendezéssel a helyiségek levegőjét visszavezetni (recirkulációs fűtés, vagy szellőztetés) az I. és II. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél, csak abban az esetben szabad, ha a visszavezetett levegőt előzetesen a tűz- és robbanásveszélyes szennyeződéstől megtisztítják.

Csatornák és lefolyók karbantartása.

74. §.

Közömbösítő (derítő) aknával olaj- és zsírfelfogóval felszerelt csatornahálózatnál a közömbösítő anyag utántöltéséről és a felfogott olaj és zsíradékanyag eltávolításáról úgy kell gondoskodni, hogy a közcsatornába, vagy folyóba tűz- és robbanásveszélyes szennyvíz ne kerülhessen.

Tűzvédelmi berendezések, eszközök, készülékek és felszerelések használata és karbantartása.

75. §.

(1) Tűz esetén történő azonnali beavatkozás céljából a létesítményben, illetőleg ezek helyiségeiben a szabványban meghatározott kézi tűzoltókészülékek készenlétben tartására általában az alábbiak az irányadók:

a) I. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél helyiségenként, illetve minden 50 m² alapterület után,

b) II. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél helyiségenként, illetőleg minden 400 m² alapterület után,

c) III. veszélyességi csoportba tartozó létesítményeknél minden 1000 m² alapterület után szükséges egy-egy kézi tűzoltókészülék.

(3) A kézi tűzoltókészülék a helyi adottságoktól függően a II. és III. veszélyességi fokozatba tartozó helyeken vízzel telt edényekkel és az ezekhez szükséges vedrekkel, valamint tűzoltásra alkalmas homokkal és az ehhez szükséges lapáttal is helyettesíthető.

(4) Az üzemekben a tűzveszélyes folyadékok szétfolyásának elhatárolására a tárolás, illetőleg a felhasználás helyén szükség szerinti mennyiségben homokot és a szóráshoz alkalmas lapátot kell készenlétben tartani. A homok mennyiségét és az elhelyezés módját esetenként az elsőfokú tűzrendészeti hatóság határozatban állapítja meg.

(5) A vízforrásokat a 15.631 MSZ számú szabványban meghatározott módon meg kell jelölni, megközelíthetőségüket biztosítani és állandó használhatóságukról gondoskodni kell. A vízforrások esetleges szükség szerinti javítását a tűzoltóságnál be kell jelenteni.

(6) Fagyveszélyes vezetéket a fagyveszély idejére, ha a fagyveszély elhárítására más intézkedés nem alkalmas, ki kell üríteni. Az oltóvízvezeték víztelenítése csak a vezeték veszélyeztetett részére terjedhet ki. Az oltóvízvezeték víztelenítését minden olyan tűzcsapon jelezni kell, amely a víztelenítés miatt nem használható. A fagyveszély elmúl-

tával a víztelenített vezetéket haladéktalanul üzembe kell helyezni.

(7) A beépített és mozgatható tűzvédelmi berendezések kezeléséről, karbantartásáról a létesítmény vezetője az arra kijelölt felelős személyek útján köteles gondoskodni.

Házirend, üzemi rend.

76. §.

(1) A létesítmények helyiségeiben szükség szerint a tűzkeletkezés megelőzését szolgáló „Házirend“-et kell kifüggeszteni. A házirend az egyes helyeken a kötelező magatartást tartalmazza.

(2) A gépházban üzemanyagot, vagy egyéb könnyen gyúló és tűzveszélyes anyagot tárolni tilos. Az üzemanyagból kivételesen, kizárólag abban az esetben tartható meghatározott mennyiség a gépházban, ha a gépek üzembentartása ezt feltétlenül megköveteli (kenőanyag stb.). A tartható mennyiséget a tűzrendészeti hatóság esetenként határozza meg.

(3) A tűzveszélyes hulladékot a munkahelyiségekből folyamatosan, de legalább naponként egyszer, a napi munka befejezése után el kell távolítani és meg kell semmisíteni, vagy az erre a célra kijelölt helyen kell összegyűjteni.

(4) A celluloid, cellulóze és különböző rostanyagok hulladékait az olajos szennyeződéstől meg kell óvni.

(5) A zsírossá, olajossá vált munkaruhát csak fémöltözőszekrényben szabad elhelyezni. Olajos rongyot, kócot tűzálló, jól záró fedővel ellátott vasbádogedényben szabad gyűjteni. Az így összegyűjtött anyagot a meghatározott helyre kell el távolítani.

(6) Az I. veszélyességi csoportba tartozó üzemeknél:

a) a dolgozók acélszeggel és védővasakkal ellátott lábbelit nem viselhetnek;

b) csak olyan szerszámokkal szabad munkát végezni, amelyeknél szikraképződés nem fordulhat elő;

c) az üzemben lévő gépeket csak megfelelően kioktatott és szakképzett személyek kezelhetik, akik a géppel és a munkával járó esetleges tűzkeletkezés, valamint a gyors beavatkozás módját jól ismerik;

d) az üzemi helyiségeket állandóan tisztán kell tartani.

(7) A létesítmények vezetője gondoskodni köteles a munka- és erőgépek olyan mértékű karbantartásáról, hogy a karbantartás hiánya tűz előidézője ne lehessen.

(8) Tűzveszélyes folyadékot szállító csőrendszereknél és ezek tárolására szolgáló edényeknél, továbbá gépeknél a folyadékok esetleges csepegését meg kell előzni, illetőleg a csepegés bekövetkezése esetén azt azonnal meg kell szüntetni.

Felügyelet és ellenőrzés.

77. §.

(1) A létesítmények állandó őrzését a tűzrendészeti hatóság elrendelheti.

(2) A munka befejezése és a dolgozók eltávítása után meg kell győződni arról, hogy a létesítmény és az erőgépek áramtalanítása megtörtént-e, a gázvezetéket elzárták-e, a közlekedési utak és tűzcsapok, valamint egyéb tűzvédelmi berendezések és eszközök, szerek és felszerelések hozzáférhető és használható állapotban vannak-e, nincsenek-e az odavezető utak eltorlaszolva.

(3) Munkaszüneti napokon vagy egyéb üzemi leállások előtt az alábbi intézkedések megtétele szükséges:

a) a közművek lezárása, a vízszolgáltatás kivételével,

b) a helyiségek átvizsgálása a tűzkeletkezési lehetőségek szempontjából,

c) biztonsági berendezések kipróbálása,

d) oltási lehetőségek felülvizsgálata,

e) a felügyeletre és ellenőrzésre alkalmas személyek őrsgébe állítása és eligazítása.

(4) A létesítmények ellenőrzése, illetőleg az általános tájékozódás biztosítása céljából az elsőfokú tűzrendészeti hatóság esetenkénti előírása szerint el kell készíteni a létesítmény alaprajzát. Az alaprajzot a vonuló tűzoltóság részére hozzáférhető helyen, megfelelő biztonságban, zártan kell tartani.

(5) Üzemszünet alkalmával a lezárt helyiségek kulcsait olyan helyen kell tartani, hogy a kulcshoz a tűzrendészeti szervek — tűz esetén — vagy ellenőrzés alkalmával könnyen hozzáférhessenek.

(6) Minden létesítményben a munka befejezése után a létesítmény általános átvizsgálását az arra kijelölt személy köteles elvégezni. Amennyiben a létesítményben állandó tűzoltói szolgálat van, akkor ezt az ellenőrzést, illetőleg felülvizsgálatot — különösen tűzveszélyes üzemeknél — a tűzoltósággal együtt kell megtartani.

(7) Az ellenőrzés és felülvizsgálat alkalmával megállapított hiányosságokat és szabálytalanságokat azonnal meg kell szüntetni. A megállapított hibákat és hiányosságokat a tűzrendészeti naplóba kell beírni. A beírást, a felülvizsgálatot, illetőleg ellenőrzést végző személyek kötelesek aláírni.

HARMADIK RÉSZ.

A MEGELŐZŐ TÜZRENDÉSZET
KÜLÖNÖS SZABÁLYAI.

A megelőző tűzrendészet hatásos biztosítása érdekében:

a) az általános szabályok szükség szerinti alkalmazása mellett meg kell állapítani és végre kell hajtani a létesítmények különös előírásait,

b) az iparágak és gyártási eljárások fejlődésével párhuzamosan ki kell dolgozni az ezekre vonatkozó biztonsági előírásokat.

I. fejezet.

Mezőgazdasági termények tűzrendészete.

A) Kalászosok.

78. §.

A kalászosok fokozottabb tűzvédelme érdekében aratás, betakarítás, és cséplés idejére általában napnyugtától napkeltéig — ahol azonban ezt a helyi viszonyok szükségessé teszik az egész nap tartamára — a helyi tanács végrehajtó bizottsága tűzkészültségi és figyelőszolgálatot köteles szervezni.

Tűzkészültségi szolgálat.

79. §.

(1) Minden községben (városban, városi kerületben), továbbá az olyan állami gazdaságban (cél-, tan- és kísérleti gazdaságban is, továbbiakban: állami gazdaság), termelőszövetkezetben és termelőszövetkezeti csoportban (továbbiakban: termelőszövetkezet), amelynél azt a helyi körülmények (nagyobb kalászos vetésterület, 2 km-nél nagyobb távolság a legközelebbi községtől stb.) indokoltá teszik, tűzkészültségi szolgálatot kell szervezni. A tűzkészültségi szolgálat felállításának szükségességét a helyi tanács végrehajtó bizottsága az elsőfokú tűzrendészeti hatóság javaslata alapján esetenként állapítja meg. Amennyiben a jelen rendelkezés értelmében az állami gazdaságban, termelőszövetkezetben külön készültségi szolgálatot szervezni nem kell, az állami gazdaság, termelőszövetkezet tagjai, illetve a fogatok a község tűzkészültségében teljesítenek szolgálatot.

(2) A tűzkészültségi szolgálat kezdésének és megszüntetésének időpontját a helyi viszonyok figyelembevételével a helyi tanács végrehajtó bizottsága az elsőfokú tűzrendészeti hatóság javaslata alapján állapítja meg.

(3) A készültségi létszámot a helyi tanács végrehajtó bizottsága elnöke (gazdaság igazgatója, szövetkezet elnöke) a helyi tűzoltóparancsnok véleményének előzetes meghallgatása után állapítja meg.

Tűzkészültségi szolgálatra a helyi körülményekhez mérten 2—4 főt kell beosztani.

(4) A tűzkészültségi és figyelőszolgálat mellett a helyi tanács végrehajtó bizottsága az alábbiak szerint fogatszolgálat biztosításáról is köteles gondoskodni:

a) azokban a községekben, ahol a lakosság legalább 10, vagy 10-nél több lófogattal rendelkezik, 24 órás váltással éjjel-nappali állandó fogatszolgálatot kell biztosítani. A lófogat fogalma alatt ketős fogatot kell érteni. A szolgálatra beosztott fogatnak éjjel-nappal azonnal elérhető helyen kell tartózkodnia,

b) 10-nél kevesebb lófogattal rendelkező községben a fogatszolgálatot csak napnyugtától napkeltéig kell biztosítani, de elő kell írni, hogy az adott napra beosztott lófogat tulajdonosa fogatával — a nappali időszakban — a lehetőségekhez képest a község közvetlen közelében, könnyen elérhető helyen tartózkodjék és napközben is legyen köteles a tűzoltószertárhoz — tűzjelzés esetén — a leggyorsabban lovait odavezetni. A fogatszolgálatot kocsival és ekével kell teljesíteni. A tűzoltó-felszerelések vontatását a helyi tanács végrehajtó bizottsága egyéb módon (traktor, gépkocsi stb.) is megoldhatja.

Ilyen esetekben azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy a lóvontatásra méretezett tűzoltófelszereléseket csak 15—18 km/óra sebességgel szabad vontatni.

(5) A tűzkészültség és fogat elhelyezéséről a helyi tanács végrehajtó bizottsága elnöke (gazdaság igazgatója, szövetkezet elnöke) a helyi tűzoltóság vezetője véleményének meghallgatása után a helyi szokásoknak megfelelően köteles gondoskodni.

(6) A készültségi és figyelőszolgálatra beosztottakat köteleességeikre ki kell oktatni.

(7) A tűzkészültségi és figyelőszolgálat irányítását, felügyeletét és ellenőrzését a helyi tűzoltóság látja el.

Tűzfigyelői szolgálat.

80. §.

(1) A tűzkészültség tagjai a szolgálat időtartama alatt — 19 órától 5 óráig — egymást váltva ellátják a tűzfigyelő szolgálatot is.

A tűzfigyelői szolgálatot a helyi viszonyok figyelembevételével úgy kell megszervezni, hogy a tűzfigyelők olyan helyen teljesítsenek szolgálatot, ahonnan a község egész területét áttekinthetik. A tűzfigyelők a tüzeseteket a tűzkészültségnek a leggyorsabb módon (harang félreverésével, kürtjellel, küldőnccel, telefonon) kötelesek jelenteni.

(2) Azokon a helyeken, ahol a község területét egy pontról nem lehet áttekinteni, a helyi tanács végrehajtó bizottsága, a helyi tűzoltóparancsnok

meghallgatása után 2—2 főből álló külön figyelőszolgálat felállítását is elrendelheti, amelyből 1 fő futárszolgálatot (küldönc) teljesít.

(3) A tűzkészültségi szolgálatot, továbbá a (2) bekezdésben meghatározott külön figyelőszolgálatot teljesítő személyekről, valamint fogatszolgálatot biztosító személyekről és ezek szolgálatának beosztásáról nyilvántartást kell készíteni. A nyilvántartást a helyi tanács végrehajtó bizottsága (gazdaság igazgatója, szövetkezet elnöke) 3 példányban köteles elkészíteni, melyből 1 példányt a helyi rendőrség, 1 példányt a helyi tűzoltóság parancsnokjának rendelkezésére kell bocsátani.

A szolgálatra beosztott személyeket szolgálatba lépés előtt 48 órával tértivevényes idézővel értesíteni kell.

(4) A tűzkészültségi figyelő- és fogatszolgálatra kijelölt személyek ezt a szolgálatot díjazás nélkül kötelesek ellátni.

(5) Tűzkészültségi és figyelőszolgálatra csak e szolgálatra alkalmas — férfiaknál 14—60, nőknél 14—50 év korhatár közötti — személyeket lehet kijelölni.

(6) Tűzkészültségi és tűzfigyelői szolgálatra az (5) bekezdésben foglalt feltételeken kívül csak olyan személy jelölhető ki, aki a községben állandó bejelentett lakással és

- a) földtulajdonnal,
- b) haszonbérlettel, vagy
- c) haszonélvezettel rendelkezik.

(7) Tűzkészültségi és tűzfigyelő szolgálatra egyéb beosztásuk folytán nem oszthatók be az önkéntes tűzoltóság tagjai és családtagjai.

(8) Szolgálattevéltre személyükben nem kötelezhetők az állami vállalatoknál, intézményeknél, intézetekben, valamint közalkalmazásban levő dolgozók, termelőszövetkezetek vezetői és az orvosok.

(9) A (8) bekezdésben meghatározott személyek — amennyiben földtulajdonnal, haszonbérlettel, vagy haszonélvezettel rendelkeznek — a tűzfigyelői, illetve tűzkészültségi szolgálat ellátásáról családjuk útján, vagy más módon, a kijelölés alapján gondoskodni tartoznak.

(10) A tűzkészültség felszerelése a rendszeresített tűzoltó felszerelésen kívül ásó, lapát, villa és veder. A felsorolt eszközökről a tanács végrehajtó bizottsága köteles gondoskodni.

Aratásra vonatkozó megelőző tűzrendészeti szabályok.

81. §.

(1) Vasutak mentén a kalászosok aratását az ingatlanok a vasúthoz közelebb eső részén kell elkezdni. A tarlót az aratók után azonnal fel kell gereblyézni és a hulladéktól meg kell tisztítani.

(2) A learatott terményt vasútvonal mentén a sínektől minél távolabb — keresztet (boglyát) legalább 60 m, asztagot legalább 100 m távolságon túl — kell összerakni. Akinek a földjén a termény ilyen távolságon túl — a terület keskeny volta miatt — nem helyezhető el, köteles terményt learatás után, alkalmas helyre azonnal elhordani, vagy behordani.

(3) Vasúti állomások körzetében a learatott és összegyűjtött terményeket csak az állomás ki- és bejárati váltójától számított 200 m sugarú körön kívül szabad asztagba rakni.

(4) Vasút mentén a keresztcsoport vasúti töltés felé eső végétől 5—10 m távolságban az aratással egyidejűleg legalább 4 barázda szélességű védőszántást kell létesíteni. A szomszédos területek védőszántásának egymáshoz csatlakoznia kell.

(5) Amennyiben a tarlóhántás 3 napon belül nem nyer befejezést, úgy a vasúttól 300 m távolságon belül elhelyezett keresztcsoportokat, boglyákat körül kell szántani.

(6) Az egyes asztagok (kazlak) legmagasabb mérete: 15 m hosszúság, 6 m szélesség és 8 m magasság.

Belső területre való behordás és tárolás.

82. §.

(1) Mezőgazdasági terményt a község (város) beépített területére engedély nélkül behordhat az, akinek terménymennyisége a 300 keresztet nem haladja meg és 20 m tűztávolságot be tudja tartani.

(2) A behordott mezőgazdasági terményt úgy kell elhelyezni, hogy az a legközelebbi lakóháztól, gazdasági épülettől, szomszédos kazaltól, asztagtól, közúttól és utcától legalább 20 m, tűzveszélyes raktártól és gyártól legalább 300 m távolságon kívül legyen.

(3) Kalászos mezőgazdasági terményt csak engedéllyel lehet község (város) belterületére behordani annak:

- a) akinek a mezőgazdasági terménye 300 kereszt mennyiségnél több,
- b) aki 20 m-es tűztávolságot nem tudja betartani.

Nem adható engedély 400 kereszt gabonánál nagyobb mennyiségre, valamint a 8 m-nél kisebb tűztávolságra.

(4) Akinek a (3) bekezdés értelmében engedélyt kell kérnie, annak a behordásra és cséplésre az engedélyt a községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottsága a helyi tűzoltóparancsnok meghallgatásával adja meg. Az engedélyért díjat (illetéket) megállapítani nem szabad.

A megadott engedély 3 évig érvényes. Ha az engedély megadásakor fennálló feltételek időköz-

ben megváltoztak (pl.: új épület stb.), akkor új engedélyt kell kérni.

(5) A behordásra az engedélyt a községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottságától legkésőbb a tárgyév június hó 10. napjáig kell kérni. A végrehajtó bizottság a kérelem tárgyában a községi tűzoltóparancsnok helyszíni szemléje alapján soronkívül kötelese határozni.

(6) A rendelkezések ellenére behordott kalászos terményt a községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottsága — ha a tulajdonos a hatóság vonatkozó felhívásának a kitűzött határidőre nem tesz eleget — a szabálysértési eljárás megindításával egyidejűleg a tulajdonos költségén alkalmas helyre elhordathatja.

Az elhordás költségeit a fizetési kötelezettség elmulasztása esetén közzadók módjára kell behajtani.

Rakodó, szérű, közös szérű kijelölése.

83. §.

(1) Rakodó, szérű, közös szérű és közös rakodó (továbbiakban: szérű) az a tárolóhely, melyen szalmát és csépeletlen gabonát raktározhatnak nagy mennyiségben színekben, pajtákban, asztagokban, boglyákban, vagy más módon.

(2) Szérű céljára csak olyan területet szabad igénybe venni, mely az alábbi tűzrendészeti követelményeknek megfelel:

a) legfeljebb 300 m-en belül elegendő oltóvíz áll rendelkezésre,

b) keményfedésű kő, téglapülettől és erősáramú szabad vezetéktől legalább 25 m,

c) köztűttől, puhatejű tűzveszélyes épületektől legalább 60 m,

d) vasúti sínektől és erdőségektől legalább 100 m, állomástól 200 m,

e) fokozottan tűz- és robbanásveszélyes üzemektől és raktáraktól legalább 300 m távolságon kívül van.

Állandó jellegű szérűknél ezen felül lehetőleg olyan helyet kell kijelölni, melyet lombdús előfák, folyó, patak, tó vagy csatorna szegélyez.

(3) A következő gazdasági évre szükséges szérűt legkésőbb október 31-ig a tanács végrehajtó bizottsága a helyi tűzoltóság és rendőrség vezetésével egyetértésben jelöli ki, illetve a már kijelölt szérűt minden évben június hó 10-ig felülvizsgálja.

A termények elhelyezése a szérűn.

84. §.

(1) A szérűn az asztagokat és asztagorokat (kazlakat, boglyákat) lehetőleg a szél rendszerinti (uralkodó) irányára merőlegesen kell elhelyezni.

(2) A szérűn az egyes asztagok, kazlak és boglyák között minden irányban 4 m térközt kell hagyni.

Minden második kazalsor (asztagsor) között 8 m széles közlekedési út maradjon szabadon.

(3) Nagy kiterjedésű szérűkön a (2) bekezdésben foglalt tűztávolságok betartásán felül a szérűskert hossz-, és keresztirányában egyaránt 500 méterenként 20 méter széles tűzvédelmi sávot kell szabadon hagyni és azt állandóan tiszta állapotban kell tartani.

Tűzbiztonsági intézkedések a behordás és cséplés ideje alatt.

85. §.

(1) Belsősegen és szérűn a terménytulajdonos terményei mellett kazalonként 200 liter vizet, 1 lapátot, 1 vasvillát kötelese elhelyezni.

(2) A cséplés időtartama alatt az (1) bekezdésben foglaltakon felül;

a) belsősegen 500 liter vizet, 3 vedret, 3 szikracsapót,

b) szérűn asztagonként 500 liter vizet, 1 lapátot, 1 vasvillát, 1 ásót

kötelesek a terménytulajdonosok készenlétben tartani.

(3) A közös szérűt a behordástól a cséplés befejezéséig állandóan őrizni kell. A szérűn az ór a kazalozási terv szerint irányítja a rakodást és személyileg felelős a tűzrendészeti előírások betartásáért. A szérűőrök feladataik helyes ellátására a helyi tűzoltóparancsnok kötelese kioktatni.

(4) Az őrzésről a községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottsága, az állami gazdaság igazgatója, termelészövetkezet elnöke, a termények tulajdonosainak, illetve a dolgozók bevonásával kötelese gondoskodni. Ennek megszervezését és az érdekeltekkel történő közlését június hó 15-ig kell végrehajtani.

(5) Iparvágánnyal ellátott szérűkön a gőzmozdonyok tolatási határa a szélső kazaltól számított 60 m. A tolatási határon belül lövontatás, robbanómotoros mozdony, vagy traktorvontatás engedélyezhető.

86. §.

(1) Amennyiben a kalászos termények belsősegen való cséplése tűzrendészeti szempontból nem engedélyezhető, vagy a közös szérűn való cséplés egyéb tűzrendészeti (helyi) körülmények folytán szükséges, a kalászos terményeket közös szérűn kell elcsépleni.

(2) A cséplést szérűn lehetőleg a szél rendszerinti (uralkodó) irányával szemben levő oldalon kell megkezdeni.

(3) A szérút kizárólag rendeltetési céljára szabad felhasználni, területét a behordás előtt gaztalanítani kell és állandóan tisztán kell tartani.

(4) A szérún gyermekek felügyelet nélkül nem tartózkodhatnak.

(5) A szérú területén dohányozni tilos. A bejáratnál, valamint a szérú területén jól látható helyen erre a tilalomra figyelmeztető táblát kell elhelyezni. Dohányozni csak a közös szérú szélétől számított 30 m távolságon kívül szabad.

(6) Tűzet rakni csak a szérú szélétől számított 100 m távolságon túl, erre alkalmas helyen szabad. A tüzet, ha arra szükség nincs, azonnal el kell oltani.

Erő- és cséplőgépekre vonatkozó előírások.

87. §.

(1) Az elsőfokú tűzrendészeti hatóság minden évben június hó 10-ig köteles a cséplésre használt erő- és munkagépeket megvizsgálni abból a szempontból, hogy azok a tűzbiztonsági követelményeknek megfelelnek-e. Az erőgépek vizsgálatát a besötétedés után teljes terheléssel kell megtartani.

(2) Gőzgéppel csak szérún szabad csépelni.

(3) Cséplésre csak olyan gőzgépet szabad használni, melynek teljesen zárt tűzszekrénye, a kémény belsejében beépített kifogástalan szikrafogója és olyan hámuládája van, mely vízzel, vagy gőzzel elárasztható és melyben a kihulló parázs, hamu, salak azonnal eloltható. A napi munka befejezése után a hamut vízzel kell lelocsolni és a gépész csak akkor távozhat a gépe mellől, ha a tűztérben a hamu ki van oltva és az kihűlt.

(4) A robbanómotoros erőgépek kipufogócsöveit jól működő szikrafogóval kell ellátni és a kiömlő (kipufogó) vezetékéből a lerakódott koromréteget naponta ki kell tisztítani, az erőgépet állandóan felügyelet alatt kell tartani.

(5) Az erőgépek előmelegítését és az előmelegítésre használt benzinlámpa feltöltését csak épületen kívül, a szabadban, asztagtól, boglyától és épülettől legalább 8 m távolságra szabad végrehajtani.

(6) Az erőgép közelében üzemanyagot (olajat) csak a tankolás időtartama alatt szabad tartani szabványos hordóban, vagy edényben. A többi készletet a géptől és kazaltól legalább 20 m távolságon túl, jól zárható vashordóban a nap hőhatása ellen védve, a tűzveszélyes folyadékok tárolására vonatkozó szabványoknak megfelelően kell elhelyezni. Üzemanyagot lefejtani besötétedés után csak villamos világítás mellett szabad. Az erőgépek tankolásakor azok motorját le kell állítani.

(7) Villamosenergiával hajtott cséplőgép alkalmazása esetén az elektromotort zárt motorházban kell elhelyezni, a szerelést az 1600-as MSZ szab-

vány szerint kell végezni és a biztosító-, valamint indítóberendezést bőr-, illetve keményfatokban kell elhelyezni. A villamosvezetéket a földre fektetni tilos, ezért ezt csak a levegőben (állványon, legalább 2,5 m magasan), vagy a föld alatt (kapavágásnyi mélységben) süllyesztve szabad vezetni.

88. §.

(1) A csépléshez használt robbanómotorok, valamint gőzgépek és a terménykészlet, valamint puha tetetű tűzveszélyes épületek között legalább a következő távolságoknak kell lenni:

a) benzin- vagy Diesel-rendszerű motorok esetén 8 m;

b) gőzgépek esetén 12 m.

(2) Ha az erőgép vontatásra alkalmas, úgy azt láncsal, vagy sodronykötéllal a cséplőgéphez kell hozzákötöni, hogy tűz esetén a cséplőgép a veszélyeztetett területről azonnal kivontatható legyen. Az erőgép és a cséplőgép közötti, ezt az összeköttetést az üzemeltetés alatt állandóan meg kell tartani.

Ha az erőgép vontatásra nem alkalmas, úgy az azonnali kivontatást egyéb módon kell biztosítani. A biztonságos vontatás érdekében a cséplőgép ötödik kerekét rögzíteni kell.

(3) A vontató erőgépeket szikrafogóval kell felszerelni. A robbanómotoros erőgépet és gőzgépet csűrőkben, vagy más gyúlékony anyagot artalmazó épületben felállítani és ott azzal csépelni nem szabad. Ilyen gépekkel csűr mellett csépelni csak a belsőségben végrehajtott cséplésre vonatkozó tűzrendészeti előírások betartása mellett szabad.

(4) Az erőgép körül 5 m széles tűzvédelmi sávot kell létesíteni, melyből minden éghető anyagot el kell távolítani. A tűzvédelmi sávot a cséplés megkezdése előtt fel kell locsolni, s azt állandóan nedves állapotban kell tartani.

(5) A cséplőgépeket az alábbi tűzvédelmi felszerelésekkel kell ellátni:

1 db tűzoltófecskenő (lajt-, targonca- vagy kazalfecskenő),

1 db takaróponyva (legalább 16 m²-es),

1 db vontatólánc,

1 db tűzrendészeti ellenőrző napló,

2 db csáklya,

2 db szikracsapó,

1 db „Tilos a dohányzás“ tábla,

1 db gázszalagot kézi tűzoltókészülék (csak elektromos meghajtás esetén).

(6) Az erőgépet csak a gépert felelős személy kezelheti. Szérún a gépet lehetőleg a szérú szél-távozási oldalán kell elhelyezni. Vihar esetén csépelni nem szabad.

89. §.

(1) A cséplés tűzrendészeti felelőse az erógép mindenkorai kezelője, aki a cséplés ideje alatt a tűzrendészeti előírások betartásáért felelős.

(2) A tűzrendészeti felelős köteles a tűzoltásra a cséplőbrigád tagjait kioktatni és a tűzoltással kapcsolatos feladataikat személy szerint meghatározni.

(3) Állandó jellegű munkacapat esetén a kioktatást hetenként egyszer, naponta változó munkacapatoknál a munkakezdés előtt kell megtartani.

Tűzvédelmi felvilágosító munka.

90. §.

(1) A mezőgazdasági termények behordására és cséplésére vonatkozó és az ezzel kapcsolatos tűzrendészeti szabályokat, valamint a lábonálló, vagy learatott terményben okozható tűzkár megelőzésére vonatkozó rendelkezéseket minden év április hó 20. napjáig a helyi viszonyoknak leginkább megfelelő módon közhírré kell tenni.

Április hó 20. után a közhírré tételt a cséplés befejezéséig több ízben meg kell ismételni és a rendelkezések megtartását állandóan ellenőrizni kell.

(2) A megelőző tűzvédelem biztosítása érdekében állandó felvilágosító munkát kell folytatni.

(3) A helyi tűzoltóparancsnok köteles a téli időszak alatt a dolgozóknak legalább két alkalommal a nyári mezőgazdasági munkálatokra vonatkozó megelőző tűzvédelemről ismeretterjesztő előadást tartani. Erre a célra fel kell használni a politikai, kulturális rendezvényeket, tömegszervezeti gyűléseket, stb. A tavaszi munkálatok kezdetétől a cséplés befejezéséig a helyi tűzoltóparancsnok több ízben köteles a nyári mezőgazdasági tűzvédelemről ismeretterjesztő előadást tartani.

(4) A tűzoltóalosztály-parancsnokok gondoskodni kötelesek arról, hogy minden állami gazdaságban, gépállomáson és mezőgazdasági iskolán (agronómus, kombájn-, cséplőgépvezetői) legalább két alkalommal ismertessék a mezőgazdasági termények tűzvédelmének szabályait.

(5) A megyei tanácsok oktatási osztályai gondoskodni kötelesek arról, hogy az általános iskolákban, napköziotthonokban május, június hó folyamán egy-egy szülői értekezleten foglalkozzanak a megelőző tűzvédelemmel és a gyermekek által elkövetett gyújtogatás megelőzésével.

(6) A területileg illetékes elsőfokú tűzrendészeti hatóság köteles az (5) bekezdésben meghatározott értekezlethez segítséget adni.

(7) A központilag esetenként kiadott oktató (propaganda) anyag megfelelő felhasználásáról a parancsnokok gondoskodjanak. Az oktató munká-

hoz fel kell használni az összes helyi adottságokat (hangoshíradót, dobolást, üzemi és helyi sajtót, mozikat, egyéni agitációt, hirdetményeket stb.).

(8) A tudatosító munka irányítását és ellenőrzését a helyi tanácsok végrehajtó bizottságai, illetve a tűzrendészeti osztály-, alosztályparancsnokságok, valamint a járási tűzrendészeti kirendeltségek végzik.

Tennivalók szabálytalanságok esetén.

91. §.

(1) Minden cséplőgépnél tűzrendészeti ellenőrző naplót kell tartani. Az ellenőrzési napló első oldala a vonatkozó tűzrendészeti határozatot tartalmazza. A tűzrendészeti naplót — az éves tűzrendészeti szemlén — az elsőfokú tűzrendészeti hatóság hitelesíti. A tűzrendészeti naplóba a tanács, a tűzoltóság és a rendőrség ellenőrző közegei jegyzik be észrevételeiket.

(2) A jogszabályokban megállapított előírások be nem tartása esetén az elsőfokú tűzrendészeti hatóság a vonatkozó szabálysértési, vagy büntető rendelkezések értelmében jár el.

(3) Közvetlen tűzveszély esetén a szabálysértési, illetve a büntetőeljárás megindítása mellett az elsőfokú tűzrendészeti hatóság a fennálló szabálytalanságok megszüntetéséig a cséplést betiltja.

B) Ipari növények tűzrendészete.

Jelen rendelet hatálya alá tartoznak az ipari célokra szolgáló termények és rostonövények (kender, len, különféle gyógynövények stb.).

92. §.

A tárolóhelyeken összerakott asztagot, kazlat, boglyát (a továbbiakban: kazal) a robbanóanyag-raktártól és a gyártól legalább 300 m, egyéb épülettől és vasútvonaltól legalább 100 m, állami úttól legalább 20 m, utcától és szomszédos kerítéstől legalább 10 m távolságra kell elhelyezni.

Ha a vasútvonalon vontatásra nem gőzgépet vagy robbanómotort használnak (pl. lóvontatásnál, villamos vontatásnál), abban az esetben a 100 m távolság 20 méterre csökkenthető.

93. §.

(1) Tárolóhelyeken a pozdorját, töreket az újonnan behordott és kazalba rakott anyagtól legalább 20 m, a kisátorozott kender pedig legalább 10 m távolságra kell lerakni.

(2) A rakodóterületről a rakodás megkezdése előtt minden könnyen gyúló és tűzveszélyes anyagot (előző évi pozdorját, töreket stb.) el kell távolítani.

94. §.

Tárolóhelyeken a kazlat (kazalsorokat) a 92. §-ban megszabott tűztávolságok szigorú betartásával szakaszosan (sakktáblaszerűen) akként kell elhelyezni, hogy tűz esetén a szél a szikrát ne vihesse lakóház felé.

95. §.

(1) A tárolóhelyen több bővízü kutat kell létesíteni. A kutakat az élet- és vagyónbiztonság, valamint a víznek hulladéktól való megóvása végett be kell fedni. A kút belső átmérője legalább 250 cm legyen.

(2) Olyan helyen, ahol tűzoltás céljára alkalmas kutak — a természeti adottságok miatt — nem létesíthetők, víztároló medencéket kell építeni. Ezeket a medencéket állandóan vízzel telten kell tartani.

(3) A kutak, illetve víztároló medencék számát és helyét az elsőfokú tűzrendészeti hatóság állapítja meg.

(4) A tárolóhely szélét lombdús fasorral kell beültetni. A rakodót vízzel telt mély árokkal kell körülkeríteni. Ha a közelben patak, vagy csatorna van, lehetőleg ennek vizét kell a rakodót körülvevő árokba vezetni.

96. §.

A kazlak között legalább 20 m távolságot kell hagyni. A kazlak hosszúsága legfeljebb 30 m, szélessége 8 m, magassága 10 m lehet. A telepét minden időben tiszta állapotban kell tartani és a gyomtól meg kell tisztítani. A lekaszált fűvet, gázt a tárolóhelyről azonnal el kell távolítani.

97. §.

(1) Ipari növények tárolóhelye és mezőgazdasági tárolóhely (szérű) közös területen nem lehet. Ha egymás mellett van, közöttük legalább 200 m távolságot kell hagyni.

(2) Az ipari növények tárolóhelyeinek határvonalától számított 100 m távolságon belül kazlat rakni nem szabad. Ezt a távolságot a tárolóhely használója és a szomszéd között megfizetve kell megosztani.

98. §.

A tárolóhelyre idegeneknek bemenni, ott tartózkodni tilos. A bejáratnál és a tárolóhelyen jól látható helyen erre a tilalomra figyelmeztető táblákat kell elhelyezni. (15631. MSZ számú szabvány.)

99. §.

Tárolóhelyen, valamint annak szelétől számított 100 m távolságon belül nyílt tüzet rakni, a tárolóhely területén nyílt lángot használni, vagy dohányozni tilos. Ezt a tilalmat a megfelelő helyen, valamint a bejáratnál — jól láthatóan — figyelmeztető táblákkal kell jelezni.

100. §.

(1) A vasútvonal mentén, ahol az ipari növények tárolóhelye van — a vasúti személyzetet a mozdonyosokra okozta felgyújtás lehetőségére — figyelmeztető táblákat kell felállítani. A vasúti személyzet megfelelő oktatásáról és a szükséges megelőző rendszabályokról is a közlekedés- és postaügyi miniszter gondoskodik.

(2) A vasút területén történő ideiglenes raktározás esetén (pl. bérelt rakterület, vagy kényszerkirakás) az ipari növény és szálatakarmány tulajdonosa, illetve átvevője köteles az áruk tűzvédelméről gondoskodni.

101. §.

(1) A 10 000 q-nál nagyobb rakodóterületű tárolóhelyek tűzvédelmének biztosítása érdekében a tárolóhely fenntartója állandó éjjeli őrről tartozik gondoskodni, aki szolgálatát körjáratban teljesíti. Az éjjeliőrt ellenőrző órával kell ellátni.

(2) Az (1) bekezdésben írt tárolóhely tűzvédelmére, a fenntartó költségén, az alábbi eszközöket kell beszerezni és állandóan készenlétben tartani:

5 ásót, 5 kapát, 2 gereblyét, 5 villát, 2 tűzhorgot, 5 szikracsapót, 1 db 10 m hosszú létrát, 2 db 16 m² nagyságú takaróponyvát. Ezen felül kazlanként 2×200 liter víz tárolásáról kell gondoskodni.

102. §.

Minden olyan tárolóhelyre, ahol hivatásos tűzoltóság nincs, a vállalat vezetőjének tűzrendészeti felelőst kell kijelölni. A tűzrendészeti felelős személyi adatait megbízatásakor az illetékes elsőfokú tűzrendészeti hatóságnál be kell jelenteni.

103. §.

Minden tárolóhelyen az elsőfokú tűzrendészeti hatóság által hitelesített tűzrendészeti naplót kell készenlétben tartani, amelybe a hatóságok ellenőrző közegei észrevételeiket bejegyzik.

C) Szálatakarmányok tűzrendészete.

104. §.

A szálatakarmányok tűzkár elleni védelme érdekében általában a mezőgazdasági terményekre vonatkozó megelőző tűzrendészeti szabályokat kell betartani.

105. §.

(1) A szalastakarmány-kazal hosszúsága legfeljebb 30 m, szélessége 8 m, magassága pedig 10 m lehet. A kazlak között 4 m tűztávolságot, ezenkívül holdanként 30 m széles tűztávolságot kell biztosítani.

(2) Külsőségen a szalastakarmány tárolására szolgáló telepeket éjjel feltétlenül, nappal pedig, ha a telepen rendszeres munka nem folyik, őrizni kell. Az őrzésre a telep nagyságához mérten az alábbiak szerint kell őrköt alkalmazni:

20 kazalig 1 főt, 40 kazalig 2 főt, 40 kazalon felül 3 főt. (Külsőség fogalma alá esnek a község lakatlan és nyílt területei.)

(3) Csak nedvességtől mentes szalastakarmányt szabad tárolni. A tárolt mennyiség egy pajtában legfeljebb 200 q lehet. A pajta és a legközelebbi épület között 15 m, puhafedésű épületek esetében legalább 50 m tűztávolságot, 2 db 200 liter vízzel telt hordót és a szükséges tűzvédelmi eszközöket kell biztosítani. (Szikracsapó, létra stb.)

(4) Valamennyi telepnél, amennyiben megfelelő természetes vízforrás (tó, patak stb.) nem áll rendelkezésre, bővizű kútról kell gondoskodni.

Ezen felül minden kazal mellett legalább 1 db 200 literes vízzel telt edényt kell tartani.

Minden kazalhoz, pajtához legalább 1 szikracsapót és minden 10 kazal után legalább 1 db 6—8 m-es támasztólétrát kell biztosítani.

D) Az erdők tűzrendészete.

106. §.

(1) Erdőben, erdön kívüli fásításban és a hozzájuk tartozó területeken — a tűzrakásra külön kijelölt helyek kivételével — nyílt tüzet rakni, égő gyufát, cigarettát, vagy más tűzveszélyes tárgyat eldobni nem szabad. Az, aki az erdőben tüzet rak, köteles azt távozás előtt tökéletesen eloltani.

(2) Ott, ahol erdőben üzemszerű tüzelést végeznek (meszet, vagy szenet égetnek stb.), a tűz helyét és környékét a tüzelés egész ideje alatt folytonos és gondos őrizet alatt kell tartani. Faszén- és mészégetésnél a kemencéket 15 méterre körül kell árkolni és a kemencék mellett 2 db 200 literes edényben vizet kell készenlétben tartani.

(3) Az erdőben, erdön kívüli fásításban, vagy ezek közelében talált, elhagyott tüzet el kell oltani. Az, aki a tüzet találja, ha azt eloltani nem tudja, vagy ha erdőégetést vesz észre, köteles az elhagyott tüzet, illetve az erdőégetést — mihelyt teheti — a hatóságnak jelenteni.

(4) Az erdőbe vezető utak bejáratánál az erdőben való tüzelés szabályaira figyelmeztető táblákat kell elhelyezni.

(5) Túlevelű erdőtől 150 méterre, lombos erdőtől 100 méterre szérúskertet létesíteni nem szabad.

II. fejezet.

Az állami gazdaságok, gépállomások, termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportok tűzrendészete.

107. §.

(1) Az állami gazdaságok, gépállomások és termelőszövetkezetek üzemegységeinek tűzvédelmét a jelen rendelet MÁSODIK RÉSZÉBEN levő előírások alapján kell biztosítani.

(2) A tűzoltás céljára szükséges vizet az üzemegységeknél, ha megfelelő vízművel rendelkeznek, az 56—57. és 58. §. előírásai szerint, ha vízmű nincs, víztárolókkal kell biztosítani.

(3) A víztárolókat úgy kell elhelyezni, hogy az üzemegység területén levő valamennyi tűzveszélyes létesítmény a víztároló köré írt 150 m-es sugárú körön belül legyen.

(4) A víztárolók legkisebb egysége 50 m³ lehet.

III. fejezet.

Lakó- és középületek megelőző tűzrendészeti előírásai.

108. §.

(1) Az épületek falait és födém szerkezetét az 595. MSZ számú szabvány előírásának megfelelő tűzálló anyagból kell építeni.

(2) A lakóházakhoz tartozó melléképületek fából is építhetők. Ezekben az esetekben azonban a melléképület helyét és a lakóépülettől való távolságot az elsőfokú tűzrendészeti hatóság esetenként határozza meg.

(3) Nagyobb épületek padlasterét tűzfalakkal részekre kell felosztani. A tűzfalak közötti tér a 400 m²-t nem haladhatja meg. Éghető fedésnél a tűzfal 30 cm-rel nyúlják a tetősík fölé. Ha a tűzfalon ajtót, vagy más nyílást kell beépíteni, akkor ezeket a tűzfalal azonos tűzálló kivitelben kell készíteni.

(4) Fából készült tetőszek részzeit a falak, vagy födémek alkatrészéül használni nem szabad.

(5) Az éghető tetőrészek fölé nyúló eresz és párkány fából nem készülhet.

(6) Tetőnyílás (kibúvó, ablak, szellőző stb.) és a szomszédos telek-határvonal között legalább 1 m térköz legyen. A tetőnyílást csukhatóan kell készíteni. A tetőnyílás keretét (tokját), a nyílászárnyát, valamint az üvegtető vállszerkezetét éghetetlen anyagból, a világításra szolgáló részeket pedig drótüvegből kell készíteni.

(7) A padlástér esetleges rekeszes elválasztására drótsodronyt vagy más éghetetlen anyagot szabad csak felhasználni.

(8) A tetőúrben a padlášhasználatól eltérő helyiség csak akkor létesíthető, ha azt a tetőszéktől teljesen függetlenül és éghetetlen anyagból építik.

Épületek padlásterére vonatkozó előírások.

109. §.

(1) Budapesten, valamint a vidéki városokban — az egyedül álló házak kivételével — a padlásteren általában mindennemű raktározás tilos.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt helyeken kívül épületek padlásterén csak bútorokat, bútordarabokat, éghetetlen vagy nehezen gyúló tárgyakat, ládákat szabad elhelyezni.

(3) Papír- és szövetanyagot padlásterben csak keményfaladában, vagy szorosra összefűzött lángbiztos csomagolásban, legfeljebb oly mennyiségben szabad tartani, hogy azt szükség esetén legfeljebb 2 személy a legrövidebb időn belül el tudja onnan távolítani.

(4) Könnyen gyúló, szilárd anyag (széna, szalma, nád, mezőgazdasági termés, kender, len) vagy melléktermék csak nem lakás céljára szolgáló épületek padlásterén és csak abban az esetben tartható, ha a raktározásra szolgáló helyet a padlás többi részétől, valamint a szomszédos házaktól tűzfal választja el és használatban levő kémény a padláson nem halad át.

(5) Tűzfalban csak önműködően csukódó, zárható, tűzálló ajtót szabad alkalmazni. A padlásteretek bejárati ajtóit, valamint a megosztott padlásteretek elválasztó tűzfalaiban levő tűzálló ajtókat állandóan betéve kell tartani.

(6) Fokozottan tűzveszélyes anyagok és tüzelőanyagok (tűzifa, faszén, kőszén, barnaszén, robbanóanyagok, robbanógőzőket és gázokat fejlesztő folyadékok, gázok stb.) az épületek padlásterén nem tarthatók.

(7) A padláson általában csak a padlás padozatótól számított 1,60 m magasságig szabad raktározni az engedélyezett fődémterhelésen belül. Minden esetben a raktározásnál biztosítani kell a tárgyak könnyű megközelítését, valamint a szabad és biztonságos közlekedést.

(8) Padlásterben — padlásrészeknél 1 m-nél nagyobb szintkülönbség esetén — a magasabb részeknél való raktározáshoz az elsőfokú tűzrendészeti hatóság engedélye szükséges. Különböző magasságú szakaszokat lépcsővel, vagy rögzített létrával kell összekötni.

Pincék tűzrendészeti szabályai.

110. §.

(1) Bérházakban a pincerend biztosítása érdekében a lakások számával egyező számú, lehetőleg éghetetlen anyagból készült pincerekeszt kell létesíteni.

(2) A pincehelyiségek szellőztetés céljára beépített nyílását dróthálóval kell bevonni. A szellőzőnyílás alatt és annak közelében gyúlékony anyagot tartani nem szabad.

(3) Nagyobb lakóházakban a pincehelyiséget legalább 30 m-enként tűzfalakkal kell elválasztani. Az átjárás céljára szükséges ajtók ugyancsak tűzállóak legyenek.

(4) A pincében a szabad közlekedés számára legalább 120 cm széles utat kell biztosítani a kijáratok felé.

(5) Ha a pincehelyiségben üzletet, műhelyt, raktárt helyeznek el, ennek olyan kijáratáról kell gondoskodni, mely a lakóházi pincék kijáratától teljesen független.

(6) Középületek és nagyobb bérházak pincéjébe a villanyvilágítást be kell vezetni.

Vidéki lakóházakra vonatkozó előírások.

111. §.

(1) Puhafedésű lakóháznál könnyen hozzáférhető helyen legalább egy, a tetőig érő létrát, egy tűzhorgot és egy szikracsapót kell tartani.

(2) Olyan községben (városban), ahol vízvezeték nincs, az épületek puhafedésűek és a talajvíz rendes állása 6 méternél nem mélyebb, lehetőleg minden beépített belső telken legalább 1 m átmérőjű kutat kell létesíteni. Ezenfelül minden háznál csukható és szállítható hordóokban legalább 200 liter vizet kell tartani még abban az esetben is, ha kút van a belsősegen. Szomszédos telkek tulajdonosai közös kutat, vagy ezt pótló vízmedencét is létesíthetnek. A vízmedencének legalább 20 m³ úrtartalmúnak kell lennie.

(3) Egyéb — a lakó- és középületek tűzvédelme érdekében tartandó — kézi tűzoltó készülékek fajtáját és mennyiségét szükség szerint az elsőfokú tűzrendészeti hatóság határozza meg.

IV. fejezet.

Nyilvános előadásra szolgáló helyiség tűzrendészete.

112. §.

(1) Nyilvános előadást és egyéb rendezvényt (pl.: színelőadást, mozgófénykép bemutatását, táncmulatságot, nagyobb ünnepélyt) csak erre a célra alkalmas, a tűzrendészeti követelményeknek is megfelelő helyiségben (épületben) szabad tartani.

(2) Az épület elhelyezésére, helyiségeire (lépcsőház, előcsarnok, várócsarnok, ruhatár, dohányzó, folyosó, kijárat, átjáró stb.) vonatkozó biztonsági előírásokat a vonatkozó szakmai szabványok szerint kell betartani.

(3) Oktatási célokat szolgáló dia- és keskenyfilm nitroanyagból nem készülhet.

A használhatósági és játszási engedély kiadása.**113. §.**

(1) Nyilvános előadást — egyéb feltételek fennforgása esetén is — csak használhatósági és játszási engedéllyel rendelkező, illetve a használati engedélyben előírt feltételeknek megfelelő helyiségben szabad tartani.

(2) A használhatósági engedélyt, mely a tűzrendészeti követelményeket is magában foglalja, az illetékes tanács szakigazgatási szerve és a tűzrendészeti hatóság együttesen adja ki.

(3) Az olyan nyilvános előadás tartására szolgáló helyiségre (pl.: üzemi kultúrotthon), melyet nem használnak rendszeresen előadások tartására (csak hetenként, vagy bizonyos alkalmakkor), a használati engedélyt csak egy alkalommal (a megépítés befejezése után vagy ez időközben történt átalakítások után) kell kiadni.

(4) Használati engedélyt legfeljebb egy évi időtartamra lehet kiadni az olyan nyilvános előadásra szolgáló helyiségekre, melyeket rendszeresen használnak színelőadások tartására (színházak, mozgófényképszínházak, állandóan használt kultúrotthonok stb.). A használati engedélyt ilyen esetekben mindig az évadzárás után kell kiadni, illetve megújítani.

Tűzoltói szolgálat nyilvános előadásra szolgáló helyiségekben.**114. §.**

(1) A tűzoltóságnak rendszeres felügyeleti és ellenőrző szolgálatot kell tartani:

- a) színházakban és cirkuszokban,
- b) mozgófényképüzemekben,
- c) mozgófényképek — nem nyilvános előadásra szolgáló helyiségekben — alkalomszerű bemutatása esetén, ha a tűzrendészeti hatóság szükségesnek tartja,
- d) minden olyan hangverseny, iskolai, szabadtéri, vagy egyéb előadáson, ahol díszleteket állítanak fel, úgyszintén táncmulatságon, ha a tűzrendészeti hatóság szükségesnek tartja,
- e) olyan sporttelepen, ahol az elsőfokú tűzrendészeti hatóság elrendeli.

(2) A c) pontban foglalt rendelkezés a tanulóifjúság részére iskolában, vagy a dolgozók részére kultúrtermekben, ebédlőkben bemutatott oktatófilmre nem vonatkozik.

(3) Az (1) bekezdésben említett szolgálatot állami, hivatásos vagy önkéntes tűzoltóság tagjai látják el. A felügyeleti szolgálatot ellátó hivatásos és önkéntes tűzoltók részére az ügyeleti díjat az előadást rendező személy vagy közület köteles befizetni az illető tűzoltó szolgálati parancsnokságán. A díjazás mértéke az állami tűzoltóságéval egyező.

Az állami tűzoltók felügyeleti díját a belügyminiszter folyósítja.

(4) A tűzoltó őrség létszámát az elsőfokú tűzrendészeti hatóság állapítja meg.

(5) Az előadást csak akkor szabad megkezdeni, ha a tűzoltó őrség vezetője a tűzvédelmi óvintézkedéseket kielégítőnek tartja és a kezdésre az engedélyt megadta.

115. §.

Jelen rendelet a kihirdetése napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a 30/1956. (IX. 8.) M. T. számú rendelet 3. számú mellékletében felsorolt jogszabályokon kívül a tűzrendészetről szóló valamennyi, e rendelettel ellentétes jogszabály, különösen:

— a tűzrendészet újabb szabályozásáról szóló 180.000/1936. B. M. számú rendelet,

— az állami gazdaságok, gépállomások, termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportok tűzrendészetéről szóló 367.800/1951. (VI. 12.) B. M. számú rendelet,

— a gyapot begyűjtésének és feldolgozásának tűzrendészeti szabályozása tárgyában kiadott 372.000/1951. (IX. 15.) B. M. számú rendelet,

— a mezőgazdasági termények tüztől való megóvása tárgyában kiadott 9.360—1/1952. B. M. számú utasítás,

— az ország tűzrendészeti szolgálatának megerősítéséről szóló 62/1952. (VII. 22.) M. T. számú rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtása tárgyában kiadott 9.360—2/1952. B. M. számú utasítás,

— a tőzegmezők tűzkároktól való megóvásáról szóló 64/1952. (VIII. 2.) M. T. számú rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 17—226/1952. B. M. számú utasítás

hatályát veszti.

Tömpe István s. k.,
a belügyminiszter első helyettese.

1. számú melléklet a 4/1957. (XI. 19.) B. M. számú rendelethez.

Tűzfalakkal határolt alapterületegységek felső határértékei.

Épületek tűzállósági fokai		I. vesz. csoport	II. vesz. csoport	III. vesz. csoport	I. vesz. csoport	II. vesz. csoport	III. vesz. csoport
		üzemnél (m ²)					
		ha nincs önműködő oltóberendezés			ha van önműködő oltóberendezés		
fokozottan tűzálló	földszintes	300	3000	10000	1000	10000	15000
	emeletes	250	2000	5000	750	6000	10000
közepesen tűzálló	földszintes	200	3000	10000	500	10000	15000
	emeletes	100	1000	5000	300	4000	10000
mérsékeltten tűzálló	földszintes	—	2000	5000	—	6000	10000
	emeletes	—	1000	2000	—	3000	4000
lángbiztos	földszintes	—	1000	2000	—	3000	4000
	emeletes	—	—	1000	—	—	2000
Raktáraknál (m ²)							
fokozottan tűzálló	földszintes	40	2000	6000	40	6000	15000
	emeletes	—	1000	4000	—	2000	10000
közepesen tűzálló	földszintes	20	1000	4000	20	4000	12000
	emeletes	—	750	3000	—	1500	4000
mérsékeltten tűzálló	földszintes	—	750	7000	—	3000	8000
	emeletes	—	500	1500	—	1000	3000
lángbiztos	földszintes	—	250	1000	—	2000	4000
	emeletes	—	—	—	—	—	2000

2. számú melléklet a 4/1957. (XI. 19.) B. M. számú rendelethez.

Oltóvízszolgáltató berendezések méretezése.

Létesítmények veszélyességi besorolása	A legkisebb beépített alapterület egység, mely után szükséges (m ²)									
	K tűzcsap	B tűzcsap	50 m ³ víztartály							
I. vesz. csoportba tartozó létesítmény	60—80 fm	200 m ²	1000 m ²							
II. vesz. csoportba tartozó létesítmény	80—100 fm	400 m ²	2000 m ²							
III. vesz. csoportba tartozó létesítmény	120—150 fm	800 m ²	4000 m ²							
Lakótelep	150—200 m-enként az utcák (utak) mentén.	—	5000 m ²							
K = külső tűzcsap = 300 l/perc B = belső tűzcsap = 180 l/perc + szintenként összegezve.										
Létesítmények veszélyességi besorolása	Az egyidejűleg használt tűzcsapok száma									
	1000		2000		4000		20000		100000	
	m ² alapterületig +									
	K	B	K	B	K	B	K	B	K	B
Lakótelep	1	—	1	—	2	—	4	—	8	—
I. vesz. csop. létesítmény	1	2	2	3	3	3	5	5	6	6
II. vesz. csop. létesítmény	—	3	1	2	2	4	3	4	4	4
III. vesz. csop. létesítmény	—	2	—	3	1	3	2	4	3	3